

Zasavski udarnik

★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto I.

Trbovlje, 9. aprila 1948.

Štev. 8.

Pred II. kongresom osvobodilne fronte Slovenije

Od 26. do 28. aprila se bo vršil v Ljubljani II. kongres Osvobodilne fronte. Vršil se bo v času, ko naše delovno ljudstvo doprinaša velike napore v borbi za boljše in lepše življenje, za pravičen mir in resnično demokracijo, za izgradnjo socializma v naši deželi.

Uspehi OF v razdobju 7 let so položili temelje srečni bodočnosti slovenskega ljudstva, ki je povezano v jugoslovanski skupnosti. Zato nikoli več in v nobeni obliki starega stanja izpred aprila 1941c pravi tretja temeljna točka OF. Takoj po osvoboditvi domovine je OF visoko razvila prapor borbe za obnovo in izgradnjo dežele. Dosedanji uspehi ustvarjalnega dela so dokaz moči OF prav zato, ker je demokracija ne samo v besedah, temveč tudi v dejanjih, ki jim je podlaga življenjski program. Prav zaradi tega so ga množice sprejele kot svojo zahtevo. Toda življenjska sila, ki jo je naše ljudstvo pokazalo v dobi od prvega kongresa OF do danes, je postala tako silna, da je presegla zadano nalogo. S svojim razvijajočim se gospodarstvom, s 5 letnim planom, smo postavili najtrdnjši jez proti vdoru roparskega in zasluževalnega kapitala. Ta jez je ono močno obrambno orožje, ki ga zaman skušajo omajati imperialisti s podporo Vatikana in finančnim vrhom v Wallstreetu. V takem stanju stvari doma in v svetu, kjer se združujejo vse resnično demokracijske sile v borbi proti imperialističnemu zasluževanju, bo II. kongres OF potrdil dosedanje orjaško delo OF kot njeno vsebinsko najširše ljudske demokracije. Končno bo II. kongres OF poudaril borbo našega delovnega ljudstva v obrambo velikih demokracijskih, nacionalnih, socialnih in drugih pridobitev NOV ter zgraditev socializma.

Prvi kongres OF v letu 1945 je bil sklican v času, ko je OF že lahko pokazala uspehe in ko so bile uresničene temeljne točke, katere je postavila OF slovenskemu ljudstvu, že leta 1941. Danes stojimo pred nami nove naloge, ki jih bo reševal II. kongres. Zato se po vseh krajih naše republike vršijo priprave in volijo delegati, ki bodo jasno podčrtali uspehe dosedanjega dela, hkrati pa pokazali tudi napake in pomanjkljivosti. Volitve delegatov za kongres OF v trboveljskem okraju so skoraj izvršene. Izbrani so delegati, ki bodo znali prenesti nove naloge OF v tovarne, v ustanove in na vas. Na II. kongresu bomo razpravljali o nalogah, ki nam jih je nakazal II. kongres Ljudske fronte v Beogradu ter pregledali in s ponosom ugotovili lepe uspehe, ki smo jih dosegli v razdobju od osvoboditve do danes. Z nalogo mobiliziranja širokih ljudskih množic pri raznih akcijah, pri sprovanju zakonov v stvarstvo ter s prikazovanjem lepše bodočnosti, ki jo bomo dosegli z izvršitvijo našega plana, je OF storila svojo dolžnost ob

velikih uspehih. Velik porast delovne zavesti in temu primerne delovnega poleta najširših ljudskih množic se izraža v izpolnjevanju letnega, mesečnih, dekadnih in dnevnih planov, kar pomeni dvig življenjske ravni, za kar se bije OF kot celota z vsemi svojimi množičnimi organizacijami.

Z aktivnim sprovanjem uredb in zakonov naše ljudske oblasti, in kar je sedaj ena glavnih nalog članov OF, to je gradnja zadržnih domov, bo OF še hitreje pripomogla k dvigavanju življenjskih pogojev delovnega človeka v mestu in na vasi. Mirno lahko rečemo, da nam je to omogočilo OF, ki je pod vodstvom Komunistične partije ustvarila zvezo delavcev, kmetov in delovne inteligence. Med važnejšimi akcijami, ki jih je izvedla OF, je bilo tudi prostovoljno delo, ki so ga opravili člani Osvobodilne fronte v Trboveljskem okraju in je po svoji storilnosti cenjeno na preko 4 in pol milijona dinarjev. OF je posebno s temi akcijami okrepila in organizacijsko utrdila svoje vrste. Zato si je letos lahko zadala nalogo, da izvrši preko pol milijona prostovoljnega dela. Te obveze pomenijo še večjo politično in organizacijsko utrditev,

ki jo frontne organizacije v okraju Trbovlje že izvajajo. V predkongresnem tekmovanju bomo skrbeli, da se Fronta tudi idejno utrdi, na drugi strani pa, da se v fronto vključijo še ostali dobri patrioti, ki so izven naših vrst iz kakršnega koli vzroka. V predkongresnem tekmovanju se bo vršil 18. aprila 1948 okrajni plenum OF. Potrebno je, da se frontne organizacije pripravijo in na svojih sestankih sprejmejo obveze, kar bo omogočalo na plenumu stvarno podajanje poročil. To bo obenem tudi vzpodbuda tistim frontnim organizacijam, ki do danes še niso sprejele potrebnih obvez. Več pažnje morajo posvetiti frontne organizacije posebno vprašanju gradnje zadržnih domov in si vzeti za vzgled goriški, ljubotmerski in moziški okraj. V našem okraju so dosedaj pokazali največjo aktivnost v Zidanem mostu, v Mlinšah in na Dolah pri Litiji, kjer so sklenili, da bodo spravili zadržni dom pod streho do 27. aprila 1948.

OF je v skrbi za okrepitev notranjega političnega in gospodarskega življenja posvečala vso pažnjo tudi razvoju mednarodnih dogodkov ter jih tolmačila svojemu ljudstvu. V ča-

su priključitve Slovenskega Primorja k matični državi in v borbi za pravično rešitev Koroškega vprašanja, je Osvobodilna fronta obrazložila svojo borbo proti naraščajoči nevarnosti fašizma pred vojno in da je danes potrebna takšna organizacija tudi onim demokratičnim silam v svetu, ki se z nami bore proti vojnemu hujskaštvu. Zato bo II. kongres podčrtal potrebo utrjevanja OF in povezanosti z osvobodilnim gibanjem še neosvobojenih narodov ter potrebo idejnega poglobljanja v celotno delo fronte, kar nam je vse potrebno kot čuvarem severne meje Jugoslavije Imperialistični sovražnik se zaveda pešanja svojih sil, ki bi jih rad okrepi na račun drugih narodov kot nam kaže primer Grške in provokacija ter volivni trk okrog vprašanja Trsta. Zato bo drugi kongres OF podčrtal našo vztrajno borbo proti vojnemu hujskačemu in našo pripadnost stvari trdnega miru.

Priprave za II. kongres OF Slovenije naj bodo tudi v našem okraju nov prispevek k še večjemu utrjevanju in idejni poglobitvi naše Fronte, na drugi strani pa naj dvigajo zavest delovnega ljudstva, da bo dosegalo planske naloge!

V prvem tromesečju drugege planskega leta e zasavski bazen presešel plan za 0,5 odstotkov

V planskem gospodarstvu je stalistična in evidenčna služba neprecenljivo važnosti in brez nje si takega gospodarstva sploh ni mogoče predstavljati. Vsakodnevno je potrebno polagati račune o produkcijskem in finančnem poslovanju gospodarskih podjetij, ker le na podlagi teh poročil je možno pravočasno podvzeti potrebne korake, če v enem ali drugem pogledu nastanejo kake težkocče. V evidenčni službi je torej ugotavljanje nedostalkov ena važnih nalog.

Zaradi tega je pravilno, da je tudi širša javnost od časa do časa obveščena o rezultatih dela posameznih gospodarskih podjetij in problemih, ki tam nastajajo, kajti neredko je mogoče nekatere teh problemov reševati na najširši podlagi, kar je pa seveda mogoče le v državah s široko ljudsko demokracijo.

Če pogledamo rezultate dela kolektiva Zasavskih premogovnikov, največjega delovnega kolektiva v premogovni industriji naše države, moramo ugotoviti, da so Zasavski premogovniki v I. četrtletju drugega leta Titove poveljke dosegli in presegle svoj proizvodni plan in se v tem pogledu v polni meri oddolžili svojim dolžnostim do naraščajoče industrije. Prva naloga vsakega podjetja, izvršitev produkcijskega plana, je v prvem tromesečju leta 1948 pri-

Zasavskih premogovnikov dosežena, vendar nas ta rezultat in ta ugotovitev ne moreta zadovoljiti, ker predstavlja ta uspeh rezultat dela vseh treh mesecev, od katerih sta bila pa uspešna le januar in februar, ko je bil proizvodni plan presežen, dočim v mesecu marcu Zasavski premogovniki postavljenega plana niso dosegli. Zaradi tega moramo uspeh I. tromesečja kritično premočrili, ne udajati se nekemu neupravičenemu optimizmu, misleč, da rezultati posameznega meseca ne morejo igrati odločilne vloge, marveč treba je nenehno stremeti, da se plan stalno izpolnjuje in zato je treba iskati in odpravljati tudi najmanjše nedostatke. Zavedati se moramo, da plan ni neka celota niti mrtve številke, ki se obravnava enkrat letno, plan je in mora biti razdobljen na mesec in dni, na posamezne rudnike, obrate in posamezna delovišča — vsakodnevni regulator in iniciator vsega življenja in delovanja na vsakem delovnem mestu.

Če sedaj pogledamo vzroke izpolnitve produkcijskega plana v Zasavskih premogovnikih v mesecu januarju in februarju in njegove neizpolnitve v marcu, moremo ugotoviti, da so le-ti objektivne narave, še več pa subjektivne. Odhod mladine za odslužitev vojaškega roka je vsekakor oslabil za proizvodnjo najvažnejšo

in najbolj živo osnovo in je torej zmanjšanje staleža eden vzrokov padca produkcije, kar pa v večji meri ne more biti opravičljivo, ker so v poklici na odsluženje kadrovskega roka nekaj stalnega, vnaprej znanega ter je torej s tem dejstvom stalno treba računati. Tudi nastop pomlad, lepšega vremena in s tem naraščajoče domače delo, ki v gotovi meri redči vrste rudarjev, ki prihajajo na delo s podeželja, ne bi smel imeti omembe vrednega pomena za proizvodnjo, ker je to pri — do neke mere neizbežni fluktuaciji delovne sile — in pri pravilni kadrovski politiki dobro poznan pojav, ki ga je istotako treba že vnaprej predvidevati.

Vsekakor so pa glavni razlogi neuspeha v mesecu marcu že ponovno poudarjeno pomanjkanje delovne discipline, na drugi strani imamo pa še vedno gotove organizacijske pomanjkljivosti, kakor tudi še nepopolno sodelovanje sindikalnih forumov z upravo.

Pri vprašanju delovne discipline je vsekakor najbolj boleča točka visok procent neopravičeno izostalih in bolnih, ki daleko presega predvojnne številke. K rešitvi tega problema je potrebno sistematično pristopiti. V tem pogledu mora biti delo uprave in sindikalnih organizacij koordinirano, uspeh pa bo dosežen le

(Nadaljevanje na 2. strani)

Rudnik Hrastnik je v marcu, kljub težkočam prekoračil plan

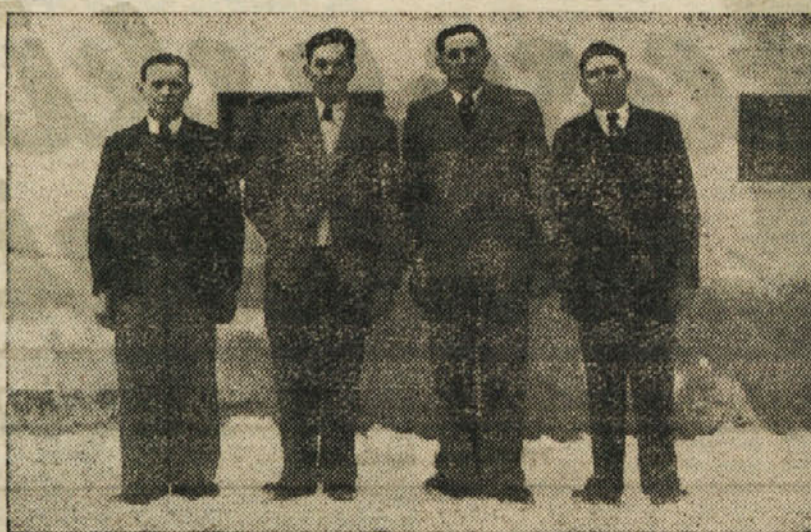
V mesecu marcu je delovni kolektiv rudnika Hrastnik dosegel že tretjo pomembno delovno zmago v tem letu, ko je prekoračil predpisani proizvodni plan za 3,9%. Obrat Hrastnik je v istem mesecu prekoračil plan za 3,2%, obrat Ojstro pa za 4,6%. S to delovno zmago je rudnik Hrastnik uspešno zaključil prvo tromesečje drugega leta Titove petletke.

Uspeli tromesečja: Obrat Ojstro 2,6%, obrat Hrastnik 2,4% in rudnik Hrastnik skupno 2,5% nad predpisanim proizvodnim planom.

Kot v januarju in februarju, je bil tudi v mesecu marcu plan razdrobljen na posamezna delovišča. Vršile so se obratne konference, kjer so uprava, zastopniki sindikalne podružnice in pododborov ter zastopniki posameznih delovišč celotnega proizvodnega procesa, skupno preračevali vsa važna pravašnja zlasti pa vprašanja odpravljanja nedostatkov, izboljšanja organizacije dela, borbe proti nezgodam in neopravičenim izostankarjem in slično. Te skupne konference so ponovno dokazale ogromen uspeh in način, kako se dajo s skupnim delom odstraniti i napake uprave i napake delavstva.

Če pregledamo težkoče s katerimi se je rudnik Hrastnik v mesecu marcu moral boriti, potem lahko ugotovimo, da bi, v slučaju popolne odstranitve teh težkoč, procent prekoračenja plana bil znatno višji.

Te težkoče so bile objektivnega in subjektivnega značaja. Težkoče ob-

Petkratni udarniki rudnika Hrastnik

ektivneoa značaja so bile na obratu Hrastnik 4-5 m debel jalovinski vložek, na obratu Ojstro pa pogosto vdori vode, ki so večkrat povzročili, da sta po dva odkopa bila kar več dni nedostopna. Subjektivni vzrok pa je še vedno nedovoljna disciplina, ki se je napram lanskemu letu sicer zboljšala in to z ozirom na dajanje rednih letnih dopustov takoj v pričetku letošnjega leta, vendar je odstotek neopravičeno izostalih v tem mesecu bil še vedno zelo visok in sicer 3,8%.

Vkljub vsem tem težkočam je bil plan že v prvih dneh meseca marca presežen in je tako ostalo skozi ves mesec.

Da je temu bilo tako, je v prvi vrsti prepomoglo zavestno delo rudarjev udarnikov, ki jih ima rudnik Hrastnik 224 in od katerih omenimo zlasti tov. Korne Karla, Kozole Domnika, Ferlič Jožeta, Kmet Martina in Zibert Leopolda, ki so bili v mesecu februarju že petič proglašeni za udarnike. Štirikratna udarnika sta tov. Go-

louh Matevž in Pust Peter, trikratna pa tov. Golež Martin in Jazbinšek Karol.

Tudi uvedba novopostavljenih norm je dokazala pravilnost in realnost tega načina socialističnega dela, saj so se storitve znatno dvignile in vzporedno s tem tudi zasluzki delavstva, ki po teh normalih dela. Tako se je pri novo postavljenih normalih pri prevozu premoga, jalovine in zasipa na obratu Ojstro prištedilo dnevno 5 delovnih moči, ki so se lahko na drugih delih koristno uporabile.

K uspehu rudnika Hrastnik v mesecu marcu so doprinesle svoj delež tudi vse štiri mladinske številke obrata Hrastnik, od katerih delajo 3 v jami, 1 pa v takozvanem mladinskem rovu na zasipnem kopu. Vse te številke so s svojim delom dokazale, da se tudi naša rudarska mladina dobro zaveda nalog, ki so ji v novi državi postavljene. Te mladinske številke so se odzvale tudi pozivu na tekmovanje, ki so ga napovedale mladinske številke rudnika Zagorje. Vzgljedno delo mladinskih številke obrata Hrastnik je vzpodbudilo tudi mladino obrata Ojstro, ki je v mesecu aprilu že osnovala svojo mladinsko številko.

Celotni delovni kolektiv rudnika Hrastnik je v mesecu marcu ponovno dokazal, da je zdrav in politično zrel kolektiv, ki hoče v borbi za plan vedno znova izbojevati velike gospodarske zmage in s tem sebi in svojim potomcem zagotoviti lepše, socialistično urejeno življenje.

Zasavski premogovniki v marcu niso dosegli plana za 0,6 odstotkov

Borba za doseglo plana v Zasavskih premogovnikih v mesecu marcu ni uspela. Glavni vzrok je v tem, ker je bilo veliko večje število plavil kakor v mesecu februarju. Če pregledamo vzroke nedoseganja plana bi to bili:

1. Odhod mladih rudarjev na redno odsluženje kadrovskega roka.

2. Praznovanje nekaterih praznikov, katere so delavci kar sami od sebe praznovali.

3. Prepogostli neopravičeni izostanki ob plačilnih dnevih. Vsi ti vzroki so pripomogli, da Zasavski bazen v mesecu marcu ni dosegel plana. Plana nista dosegla rudnik Trbovlje, kateremu manjka do plana 1,7% in Zagorje, ki mu manjka 1,5%. Edino rudnik Hrastnik je imel celoten mesec enakomerno produkcijo in je presešel plan za 3,0% ter s tem dokazal, da je v mesecu marcu najboljši rudnik Zasavskega bazena. Izmed posameznih obratov je v Trbovljah najboljši vzhodni obrat, ki je presešel plan 7,1%, zapadni obrat je 5,7% in

obrat Doberna 13,8% pod planom. Neopravičenih izostankov ima rudnik Trbovlje 2,6%, v rudniku Hrastnik prednjači obrat Ojstro, ki je plan presešel za 4,6%, sledi obrat Hrastnik, ki ga je presešel za 3,2%. Neopravičenih izostankov ima rudnik Hrastnik 3,8%. Rudnik Zagorje, kljub lepemu uspehu, ki ga je dosegel obrat Podstrana, ni mogel doseči

plana. Obrat Podstrana je plan visoko presešel in to za 22,3%, vsi ostali obrati so pod planom: Kisovec 11,3%, Šemnik -4% in obrat Kolrež -4,3%. Neopravičenih izostankov ima rudnik Zagorje 2,4%. Rezultati meseca marca so nam opomin, da bo treba v mesecu aprilu bolj zgrabiti in kar je glavno, odpraviti neopravičene izostanke.

Cementarna Trbovlje presešla plan prvega tromesečja

Delovni kolektiv cementarne Trbovlje je plan za prvo tromesečje presešel za 12% in to dva dni pred rokom. Ta uspeh je dosežen s povečano delovno disciplino, zboljšanjem obratovalnih naprav in kar je poudarili, da so v glavnem prekinili s praznovanjem vseh mogočih praznikov. V prvem tromesečju je imela tovarna v planu razna popravila, katere se še vršijo, zato je ta uspeh tem večji.

Delovni kolektiv cementarne pa ni uspešen samo v proizvodnji, ampak z uspehom deluje na kulturnem polju in fizikulturi. Prosvetna ekipa se pripravlja, da obišče s prireditvijo cementarno v Anhovem, da na ta način pogledajo slike in se spoznajo med seboj.

S kulturno prosvetno ekipo pa hočejo sodelovati na naših gradiliščih zadržnih domov in tudi na ta način dajati vzpodbudo.

Fizikulturni aktiv se pripravlja in hoče tudi v letošnjem letu biti med prvimi v revirjih.

Papirnica Radeče pa je presešla plan za 1,5%.

Zaključek prvega tečaja večerne delavske gimnazije v Zagorju

Dne 28. febr. se je zaključil pouk v mesecni večer - delavske gimnazije, ki jo je poseščalo 28 delavcev in delavk. Izpiti, ki so se vršili od 15. do 19. marca t. l. so pokazali, kako zanimanje je med delavstvom za višjo izobrazbo, katere nam za časa bivših režimov ni bila možna.

Rezultati uspehov, kateri so bili objavljeni v prisotnosti raznih zastopnikov organizacij, so pokazali, da so tudi po trudopolnem delu tečajniki napravili izpite z odličnim, prav dobrim in dobrim uspehom ter ni nobenega učenca, ki bi moral razred ponavljati. Po objavi uspehov je imel ravnatelj gimnazije tov. prof. Kumer

Janko kratak nagovor, v katerem je dal tečajnikom pobudo za v bodoče, obenem se je zahvalil vsem masovnim organizacijam za pomoč, posebno pa sindikatu rudarjev, kateri je ta tečaj najbolj vzdrževal.

V prihodnjih dneh se bodo tem tečajnikom razdelila izpričevala, nakar se bo pričelo vpisovanje za novi tečaj, ki bo pa obsegal razen I. in II. razreda še III. razred. Pozivamo vse delavstvo in nameščentvo, posebno mladino, da se prijavi v čim večjem številu. Zavedajmo se, da naš petletni plan potrebuje vsak dan več izobraženega kadra. M. R.

I. zasedanje novoizvoljene okrajne skupščine Trbovlje

se vrši v nedeljo 11. aprila 1948 ob 9. uri, v dvorani okrajnega ljudskega odbora Trbovlje.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev.
2. Volitev zapisničarja in overovalcev zapisnika.
3. Volitev delovnega predsedstva.
4. Volitev verifikacijske komisije.
5. Predložitev potrdil o izvolitvi.
6. Poročilo verifikacijskega odbora.
7. Potrditev in razveljavljenje mandatov.
8. Prisega.
9. Izvolitev novega izvršnega odbora.
10. Izvolitev posebnih komisij.
11. Sprejemanje okrajnega petletnega plana.
12. Dopolnilne volitve sodnikov za okrožno sodišče.
13. Ostali sklepi.
14. Slučajnosti in zaključna beseda.

Na skupščino so vabljeni poleg novo izvoljenih poslancev tudi vsi njihovi namestniki, vsi predsedniki in tajniki krajevnih odborov in predstavniki vseh množičnih organizacij.

Izvršni odbor okrajnega LO Trbovlje.

ŠIRITE TISK OF!

(Nadaljevanje s 1. strani)

z intenzivnim političnim delom, s prepričevalno metodo in osebnim kontakom. Na drugi strani pa je treba nuditi delavstvu tudi v gmočnem pogledu kolikor je največ mogoče, posebno najnujnih življenjskih artiklov doma, da ni prisiljeno iskati tega blaga izven svojega okoliša in na ta način izgubljati dneve.

Z uvajanjem čim večjega števila strokovnih tečajev, moramo strokovno dvigniti raven našega uslužbenstva, z izboljšanjem metod dela, s povečanjem higijensko-zaščitnih mer in s tem zmanjšanje nezgod, ki so v našem bazenu zelo številne; z mehanizacijo in racionalizacijo obratovanja bo mogoče dvigniti učinke dela, ki so se napram predvojni sicer dvignili, vendar za današnji tempo in potrebe v nedovoljni višini.

Našim junakom dela, udarnikom, se posveča premalo pažnje in ne daje se jim onega priznanja, katerega zaslužijo. Vse premalo se njih

uspeli propagirajo. Enako je opažati gotove pomanjkljivosti pri uvajanju in izvajanju tekmovanja, kateremu je v socialističnem gospodarstvu začrtana vodeča vloga pri izvajanju plana.

Tudi pri mobilizaciji in organizaciji delavstva bi se dalo marsikaj izboljšati, česar pa brez tesnega sodelovanja med sindikati in upravo ne bo mogoče doseči.

Kljub uvodni ugotovitvi, da so Zasavski premogovniki v prvih treh mesecih leta 1948 presešli svoj proizvodni plan, so v našem članku v glavnem obravnavane pomanjkljivosti in težkoče, s katerimi se bori delovni kolektiv Zasavskih premogovnikov pri izvajanju svojega plana. To je vsekakor potrebno z ozirom na neuspeh v mesecu marcu, ki naj bo obenem resen opomin, da se podvzamejo največji napor in prizadevanje za izpolnitev gospodarskih nalog drugega planskega leta in obljube, dane tovarišu maršalu Titu!

Proslava mladinskega tedna v Zagorju

V okviru svetovnega mladinskega tedna je mladina Zagorja priredila 26. III. akademijo. Referat je podal tovariš Skrijanc, ki je med drugim dejal: Vsak nov dan nas seznanja z novimi napadi imperialističnih kolp in njihovih hlapcev na posamezne svobodoljubne narode in na pravice delovnih ljudi. Od linčanja črncev in preganjanja naprednih ljudi v lastnih deželah, do povelj streljanja grških patriotov, vafikanskih grozilnih pism, Marshallovega načrta in kolonialnih sistemov poleka nit imperialistične demokracije. Toda sile napredka, demokracije sile v svetu naraščajo in se krepijo. Ne pomagajo nič grožnje z atómsko bombo, ne komisije, ne pasirska pisma, ki bi hoteli zavreli razvoj držav nove demokracije, narodno osvobodilne boje in demokracijsko gibanje. Velik delež k povezovanju demokracijskih sil v svetu pa doprinaša tudi svetovna federacija demokracijske mladine.

Svetovna federacija demokracijske mladine je bila ustanovljena za časa najhujše borbe z nemškimi in italijanskimi fašističnimi agresorji. Takrat so se člani vseh naprednih mladinskih organizacij in tudi ostala zasužnjena mladina krvavo borili za svobodo in trajen mir, borili so se proti fašizmu in njegovim pomagačem. Nastajala je v času, ko je mladina Sovjetske zveze pisala nove slavne strani svoje zgodovine, v času ko je mladina okupirala Evropo, množevala vrste partizanskih odre-

dov. Mnogo mladih življenj je v tej borbi ugasnilo, mnogo je bilo prelite krvi, bojne vrste pa so naraščale ter se krepile, s tem je rasla in se krepila tudi povezanost med vso se boročo mladino sveta.

Tako je nastala Svetovna federacija demokracijske mladine in leta 1945. so se na prvi svetovni mladinski konferenci zbrali zastopniki mladine iz 63 držav. Takrat je bila tudi sprejeta ustava Federacije ter so bile začrtane prve in najvažnejše naloge mladine za oživanje miru in demokracije, za obnovo in čvrsto sodelovanje ter splošen napredek na svetu.

Letos proslavlja mladina sveta svoj mladinski teden v vztrajnem in požrtvovalnem delu za obnovo in izgradnjo svojih držav, z odločno borbo proti vojnim hujskačem in rušilem miru, proti lažem in klevetam zapadnih imperialistov in njihovih pomagačev. Delo Mladinske federacije se bo še bolj ufrdilo, še bolj se bo okrepila vzgoja mladine v demokracijskem duhu, borba za dvig njenega življenjskega standarda, sodelovanje mladine v gospodarskem in političnem življenju držav. Napredna mladina se bo še bolj vztrajno borila proti rasni in socialni mržnji med posameznimi narodi, učvrščevala bo svoje vrste v organizaciji, ter razširjala politično zavest vse mladine.

Grška mladina proslavlja mladinski teden s herojsko borbo proti

anglo-ameriškim osvajalcem in domačim izdajalcem.

Ljudska mladina Jugoslavije proslavlja mladinski teden tako, da je v šolah in tečajih podvojila svoje učence in delo, da bo po podjetjih, tovarnah, rudnikih in vseh panogah še z večjo vneto pomagala izvrševati naloge pelletnega plana. Formirala bo ponovno delovne brigade ter začela odločno borbo za izgradnjo Novega Beograda, avtostrade Zagreb-Beograd, proge Nikšić-Titograd, Nove Gorice, zadržnih domov in drugih važnih objektov za dvig našega gospodarstva.

Ljudska mladina Jugoslavije Titova mladina je bila in bo tudi ostala v prvih borbenih vrstah za mir in svobodo v svetu. Z delom in novimi delovnimi zmagami se bo tudi v bodoče borila za pravice ter branila pridobitve težke borbe in dela. Časno bo izpolnjevala vse naloge Svetovne mladinske federacije ter budno spremljala vse dogodke v svetu. Tudi v bodoče se bo zavedala, da je njeno delo pri izgradnji države, pri njenih kulturnih in gospodarskih vzgoji največji prispevek k borbi napredne mladine za mir in demokracijo.

Akademija je bila od mladine dobro obiskana, samo starejši so pokazali premalo zanimanja za delo mladine, ker se skoraj nobeden ni udeležil njene prireditve. Mladina s tem zgublja veselje do nadaljnjega dela. I. J.

Decentralizacija zadrug v trboveljskem okraju

Decentralizacija zadrug v Trboveljskem okraju je v celoti že izvedena. Do izvedbe decentralizacije je bilo v Trboveljskem okraju samo pet zadrug; sedaj pa posluje samostojno 18 kmetijskih zadrug. Zadruga so ustanovili po vseh krajevnih ljudskih odborih, razen pri Sv. Urhu, v Turju, Bregu in Loke-Kisovcu, kjer samostojne zadruga niso predvidene.

Razvoj časa in potreba, ki bi se pokazala, bodo ustvarile možnost ustanovitve zadrug tudi v teh krajih. Občni zbori so po večini potekali ob razumevanju s strani kmetovalcev, razen v KLO St. Lambert, kjer ljudje niso hoteli videti potrebe po praktičnejšem in preglednejšem gospodarstvu. V St. Lambertu se je s tem v zvezi vršilo več sestankov in so končno to vprašanje kmetje le pravilno razumeli, si izvolili upravni odbor ter tako postali samostojni.

S tem, ko je dana možnost, da ima vsak krajevni ljudski odbor svojo kmetijsko zadrugo, se ne bo moglo več primeriti, da bi bil kateri kraj zapostavljen pri dodelitvi industrijskega blaga. V Trboveljskem, kjer je predvsem industrijski center, bo potrošniška zadruga, ni pa še izveden občni zbor dosežanje Naproze. Enako se predvidevata potrošniški zadrugi v Zagorju in Hrastniku. Okrajna poslovna zveza še nima poslovalnice, to pa zaradi tega, ker nima primernih prostorov. Dolder ne dobi Okrajna poslovna zveza ustrežajočih lokalov, se bo manjkoličinsko blago razdeljevalo v glavnih centrih okraja. Okrajna poslovna zveza je za prvo tromesečje t. l. naročila industrijsko blago in je sortirala vse potrebne industrijske izdelke, ki se že prodajajo po vezanih cenah. Do sedaj se dobavljene tekstilije, keramični izdelki, žičniki, tobak in petrolej. Vse zadruga so bile pravočasno založene z boni in so bile 15. marca že pripravljene, da odkupujejo in prodajajo po vezanih cenah. Dosedanji rezultati odkupov so nezadovoljivi. Odkupljene po vezanih cenah je le nekaj klavne živine. Vsi imetniki bonov so se balo prej priča o praktičnem trgovanju z boni. Nekateri nezadovoljneži so skušali z različnimi intrigami in s prispepetavnjem napraviti zmedo. Vsi pa so dobili najboljši vtis, ko so prišli v za-

drugo ter brez vsakih nakaznic in kart dobili ono blago, ki ga potrebujejo in v količini, kot so ga zahtevali in kar je najvažnejše, po nižji enotni ceni.

Pri nekaterih zadrugah že poslujejo lesni odseki, ker je prav lesa za prodajo dovolj. Z decentralizacijo zadrug pa se je povečala potreba po

Zveza borcev v trboveljskem okraju se aktivno vključuje v prostovoljno delo

Organizacija zveze borcev v trboveljskem okraju do danes še ni zajela vseh tistih ki imajo vse pogoje, da postanejo člani zveze.

Do sedaj deluje 7 krajevnih zvez v Trboveljskem, Hrastniku, Zagorju, Radečah, Dolu pri Hrastniku, Loke-Kisovcu in novo ustanovljena zveza v Izlakah. Vse krajevne zveze pa ne delujejo dovoljno. Predvsem se to opaža pri krajevnih zvezah Loke-Kisovec in Dol pri Hrastniku, kjer marsikdo ni poučen, da zveza deluje. — Sprejem članstva z zvezo zato ni dosegel zadovoljivega števila, ker se je preveč ozko gledalo pri sprejemanju. Slihernemu, kateri ima pogoje za to, je treba dati možnost, da postane član zveze. Od vseh zvez sta najbolj aktivni zveza Trbovlje in zveza Hrastnik. Obe zvezi sta se tudi že aktivno vključili v delo. Krajevna zveza Trbovlje je naredila v mesecu marcu 1948 494 prostovoljnih ur pri napravljanju gramoz, pri razširitvi ceste pred upravo zasavskih premogovnikov in napravil raznega orodja. V mesecu aprilu bodo detali člani zveze pri opekarni v Hav-

trgovskem kadru ter se s tem v zvezi vršilo tečaj, ki bodo dali potrebne kadre za novo ustanovljene zadruga. Pri nameščenju kadra za zadruga pa je treba grajati postopanje nekaterih uslužbenecv, ki se protivijo preneštvi iz central v vasi, ne zavedajoč se, da je nujno potrebno, da zadruga na vasi nemoteno poslujejo.

kovem kamnolomu. Hrastniška zveza je delala pri gradnji zadržnega doma v Prapretnem in pri domu igre in dela v Hrastniku. Pri tem je naredila 240 prostovoljnih ur. Zveza v Zagorju in Radečah sta sicer pristopili k formiranju čet, nista pa se aktivno udeležili prostovoljnega dela. Naloga zvez je tudi razširjati kulturno-prosvetno delo. Vendar pa je do sedaj edino zveza v Hrastniku osnovala kulturno-prosvetno ekipo.

Za pomoč grškemu narodu so krajevne zveze pridelale akademijo in namenile dobiček v ta namen.

Okrajni odbor zveze borcev organizira za proslavo dneva zmage velik izlet na Mrzlico, kjer se bodo zbrali vsi borci in ostalo prebivalstvo, povabljene pa bodo tudi sosedne okrajne zveze borcev. Da bo izlet res v celoti uspel, je osnovan pripravljalni odbor pri okrajni zvezi in pri večjih krajevnih zvezah. Na dan 9. maja se bodo na Mrzlico zbrali vsi, ki se borijo za pravičen mir.

Podroben program in navodila bodo objavljena naknadno.

Kako potekajo spomladanske akcije v našem okraju

Trboveljski okraj je po svojem obsegu zelo obširen ter je pretežno industrijski. Precej je razvita tudi živinoreja in sadjarstvo. Živinoreja je sicer v veliki meri v zaostanku in ne dosega predvojnega stanja. Na podlagi ugotovljenega stanja orne zemlje v trboveljskem okraju je bil napravljn okrajni setveni načrt. Točno se ne

more ugotoviti, kakšna je dejanska stanje orne zemlje, ker je razlika med katastrskim stanjem in popisom velika. — Precejšnjih površin sedaj ne obdelujejo več in to zlasti v hrbovitih krajih, ker so se mali posebniki vključili v industrijo. Po setvenem planu je treba posejati 60 % žitaric, ostalih 40 % pa krompir, ko-

ruzo, peso, deteljo in razno zelenjavo. Do sedaj je posejanih 1380 ha ozmiha in 25 ha zgodnjega krompirja in jarih žit. Kmetijski odsek pri OLO Trbovlje je poskrbel za semenski krompir, katerega je proti takojšnji zamenjavi ali vrnitvi v jeseni v dovoljni količini na razpolago. Vprašanje semenskega krompirja je zelo važno tudi za delavstvo, ki je v industriji, ker ima skoro vsaka družina majhen košček zemlje, na katerem med drugimi sedi tudi krompir. Primanjkuje pa seme krmske pese, katero se pa sicer vodi po visoki ceni na prostem trgu. Večinoma so si seme kmetovalci sami preskrbeli potom lokalne izmenjave. Ena velikih napak v trboveljskem okraju je, da kmetovalci nočejo misliti na domačo proizvodnjo semen. Kljub pozivu in opozoritvi kmetijskega odseka, do danes še ni bila izvršena nobena pogodba za pridelovanje semen. Vse to nam dokazuje nedelavnost krajevnih ljudskih odborov in okrajne poslovne zveze. Pridelke žit v letošnjem letu kaže dobro in je pričakovati v slučaju dovoljne vlage dober pridelek. V lanskem letu so v trboveljskem okraju uničila mišljeno tretjino pridelka, zato je kmetijski odsek pravočasno priskrbel strup, katerega je prevzela okrajna poslovna zveza in ga razdelila kmetijskim zadrugam, akcijo za pokončavanje miši pa je organizirala potom množičnih organizacij in višjih razredov osnovnih šol. Z oranjem v trboveljskem okraju ne bo posebnih težav, razen v krajevnem ljudskem odboru Dole pri Litij, kjer še vedno primanjkuje vprežne živine. S traktorjem se bo vršilo oranje le na sektorju Radeče-Vrhovo in Loka pri Zidanem mostu. Zadovoljiva je količina umetnih gnojil, vendar je cena istim v prosti prodaji zelo visoka. Za posestnike, ki bodo prodajali svoje pridelke po vezanih cenah, pa imajo umetna gnojila na zalogi kmetijske zadruga. Celoten potek setvene kampanje se razvija dobro in bo vsa setev v določenem roku izvršena.

Vezane cene za drobnico, suho meso in zdravilna zelišča

Odredba št. II. o vezanih cenah kmetijskih pridelkov našteva med kmetijskim blagom, ki ga bodo kmetje prodajali po vezanih cenah, med drugim razen drobnice, suhga mesa, slanine, sladkovodnih rib itd., tudi zdravilna zelišča.

Za koze so določene naslednje cene: za prvorazredne pitane živali po 9,5 dinarjev kilogram; za drugorazredne živali, ki imajo zaklane nad 55 % mesa, po 8,5 din; za tretjerazredne (nad 50 % mesa) po 7,5 din; četrtega razreda (izpod 50 % mesa) po 6,5 din kilogram. Ovni so po 14 din za kilogram. Te cene veljajo za kilogram žive teže, franko najbližje živinako tržišče prodajalca.

Suho meso bodo kupovali: svinjsko — gnat, pleče kare po 40 din kilogram; pršut brez kosti po 44 din; ovčje s kostmi po 28 din, brez kosti pa po 34 din; kozje s kostmi po 25, brez kosti pa po 30 din. Suha slanina po vezanih cenah, hrbtna je po 39,50 dinarjev, trebušna pa po 38,25 din kg. Zdravilna zelišča bodo kupovali po naslednjih cenah: kamilica, sveža (cvet) 2,5 din kg, volčja čreanča (veliki maričnik) 69 din, divji mak po 126,50 din, naprstnik po 48,20 din, koprivni list po 17,70, listje rdečega sleza po 18,40, kadulja (žajbalj) po 4,02 din, češmin po 115 din, regratove korenine po 46 din, seme jesenskega podleska po 100 din, ržene rožičke po 160 din kg itd.

Podrobnejše odredbe o pogojih odkupa zdravilnih zelišč glede kakovosti bo predpisal predsednik komiteja za zaščito ljudskega zdravja pri vlad FLR Jugoslavije.

11. april dan pregleda spomladanske setve

Kdaj in kako je potrebno proglaševati udarnike

Mnoge organizacije postopajo nepravilno pri proglašitvi udarnikov in zato dostikrat vrednost in pomen udarništa za naše gospodarstvo nista dovolj poudarjena.

Želja delavca, da dobi časten naslov udarnika in ugodnosti v zvezi s tem, daje voljo do delovnega napredka. Trudi se, da izpopolni način dela tako, da lažje dosega in presega norme. Radi tega je potrebno, da temu vprašanju posvetimo večjo pažnjo kot doslej, da pazimo, da bodo delavci pravilno proglašeni za udarnike in da dobe vse, kar jim pripada.

Napaka je tudi v tem, da se udarnike proglašajo brez prave priprave, kadar komu pade v glavo; enkrat na teden ali vsakega posebej, potem po več mesecih nikogar, a včasih za več minulih mesecev. Pri proglašanju udarnikov moramo paziti, da ne pošlane preveč vsakdanje in da naslov udarnika ne zapade omalovaževanju.

Pri vprašanju proglašanja udarnikov morajo sindikati pomagati upravam podjetij, ki v stvari proglašajo udarnike. Da se bodo proglašitve vršile vsak mesec po dobi 3 mesecev, za vsak mesec posebej preko račene norme nad 20% in da se točno držijo sklepa IV. plenuma, oziroma uredbe o proglašanju udarnikov. Datumi se že vnaprej določijo, tako da bo delavstvo pripravljeno na to in tudi tekmovalo, da doseže določeni naziv udarnika. Dvakrat na leto pa lahko združimo proglašitev udarnikov z največjimi prazniki: 1. maj in 29. november. Ob tej priliki naj bodo proglašitve posebno svečane, zlasti naj se poudarjata način in uspehi tekmovalja. Važno je pojasnilo, da delavca, ki je že enkrat udarnik, ne proglašamo več drugič in tretjič, temveč mu udarništo podaljšamo, a te večkratne udarnike je potrebno prav posebno pohvaliti, pravilno je treba naglasiti pomen njihovega dela za gospodarstvo in jih vzpodbujati, da vztrajajo kot udarniki. Težiti moramo za tem, da obdrži vsak udarnik naziv trajno, ker oni, ki pošlane udarnik trikrat, štirikrat ali še večkrat je stalno udarnik in se naj trudi, da način dela še izboljšuje, da bo uspeh dela še vedno večji in boljši. Ako poedini udarniki tega naziva nimajo več, je potrebno da sindikat to objavi.

Udarniki morajo ostalim delavcem razlagati svoje izkušnje, morajo pojasnjevati s kakšnimi metodami dela

so dosegli uspehe in pozivali ostalo delavstvo na tekmovalje, da gre tudi ono po njihovi poti. Zlasti na masovnih sestankih naj se razpravlja o načinu dela, s katerim je dosegel udarnik ta naziv.

Namesto prepogostih mingov in proglaševanja udarnikov naj bi sindikalne podružnice skrbele za popularizacijo udarnikov. Udarnike je potrebno povsod postavljaliti za vzor, potrebno je, da objavljamo o njihovem delu članke v časopisu, priložimo člankom slike udarnikov, kate-re morajo biti razobešene v obratu, v sindikalni dvorani, v rdečem kotličku, na sten-času.

Komisije za dobavo blaga udarnikom morajo imeti vedno dovoljno število nakaznic, da ne bodo udarniki ozlovoljeni zaradi zamud. Ponovno se dogaja, da udarniki ne morejo realizirati svojih pravic ter se zaradi tega upravičeno prižujejo.

Da bomo razvili duh tekmovalja in udarništa, da pojem udarništa ostane na istih višini kot doslej, moramo nujno odpraviti vse napake, ki se pojavljajo. Pravilno dviganje duha tekmovalja, vzgoja k vztrajnosti pri delu in popularizacija udarnikov bo velik prispevek pri tekmovalju v podjetjih in s tem pri porastu produkcije in splošnega blagostanja.

Rudarsko-normirski tečaj v Trbovljah

Udeleženci rudarsko-normirskega tečaja

Dne 27. marca je bil zaključen I. rudarsko - normirski tečaj, ki se je vršil po nalogu Ministrstva za delo LRS pri Upravi Zasavskih premogovnikov. Tečaj pod vodstvom tov. inž. Štefeta Franja, šefa odseda za norme in njegovega pomočnika tov. Hvaleta Franja je dosegel svoj namen, to je vzgojil je prvi kader normircev za vse rudnike LRS, saj je od 35 tečajnikov, ki so zastopali vse rudnike LRS, zapustilo tečaj 13 s prav dobrim, 19 z dobrim in 3 z dovoljnim uspehom.

Na tečaju so tov. predavatelji strokovnjaki obdelali sledeče predmete: Uvod v norme, operativna dejavnost državnih podjetij in socialistično planiranje, tehnika uvajanje rudarskih, delavniških in strojnih norm, registracija, evidenca in statistika norm in udarništo.

Tečajnike in predavatelje je pred razhodom združil poslovilni večer, katerega so priredili tov. tečajniki, kjer smo se v tovariškem prijateljskem duhu med peljem, glasbo in razgovorom za nadaljnje delo v praksi in tovariško sodelovanje, spomnili tudi grških borcev za svobodo in nabrali za nje skromen prispevek 1656 dinarjev.

Pred razhodom je po zaključnem nagovoru tov. delovnega inspektorja Klančičarja Martina čestital tečajnikom doseženemu uspehu in razdelil spričevala zastopnik UZP. Zvezno tajništvo rudarskih delavcev in nameščencev LRS je priredilo malo odhodno zakusko s pozivom tečajnikom naj svoje pridobljeno znanje uporabijo za nadaljnjo vzgojo novih kadrov in za čim uspešnejšo dosego petletnega plana.

Nameščenci uprave za izvajanje plana

Na upravi Zasavskih premogovnikov ti pade v oči grafikon, kjer dnevno vidiš rezultate produkcije premoga za celotni bazen in posamezne rudnike. Zadnje dni meseca marca: Trbovlje pod planom, Zagorje pod planom, bazen pod planom, edino v Hrastniku se rdeči stolpci na grafikonu dvigajo. Uprava in obratovodstva rudnikov poskušajo vse, da se plan doseže. Datum je 29., 30. Še smo imeli skrite misli, da bo mogoče šlo, vendar je plačilni dan 31. marca marsikoga zapeljal, da je rajši zavil v goslinjo namesto na delo. Plan ni bil dosežen.

Pohvaliti je treba uslužbence Uprave Zasavskih premogovnikov, ki so se ojnaučili in v sredo 30. marca dejali: »gremo pa še mi na premog«. Dopolodne zbira Tone aktiviste. Gre Emil, oglasi se Ivo, Joža, Silva in tudi Milan iz kontrolnega oddelka noče izostati, čeravno je imel dosli dela v pisarni. Ob dveh popoldne smo se zbrali na Neži. Delavci so nas gledali malo postrani, češ, kaj bosle vi, saj ne bosle zdržali. — Obratovodja obrata Neža nas je hotel dati k drobilcu, vendar smo vsi

hiteli na premog. V skladišču dobimo orodje, sedaj pa na delo. Krampi, lopate zapojejo svojo pesem. Kaj pa zdaj, 20 vozičkov je polnih, drugih pa ni, kje je zastoj? Tako smo čakali eno uro in pol na vozičke.

Med tem časom pa nismo držali križem rok, ampak smo pripravljali premog, pomagali pa so strelni mojstri, ki so parkrat odstrelili. Premoga je bilo pripravljene dovolj, vendar je proti koncu bila precej trda za njega. Uporabljati je bilo treba krampe, da si ga sprosti nalomil. Ob 4. uri so prišli vozički. Med čakanjem na vozičke pa smo poleg pripravljanja premoga imeli tudi zabavo. Emil se je pokazal izvrstnega lovca na žabe, katere je preganjal v mlakah, ki so bile v bližini delovišča. Vozički so na mestu. Sedaj pa na delo, normo moramo doseči!

Z vso voljo smo se lotili dela. Kar veselje je bilo gledati, kako so se polnili vozički. Silva, Joža, Emil in Milan, ki so bili zaposleni pri prevozu, odvažajo polne in nam vračajo prazne nazaj. Kar nakrat se ta proces ustavi. Kaj pa je? Polni vozički so se izhtrili.

Zopet zapreka, pa je Tone malo po knapovsko zaklel pa je šlo. Delo gre naprej. Ivolu se pozna trening kot nogometišu, nikakor se ne da ugnati.

Kažejo se prvi znaki utrujenosti. Pero zamenjati s krampom in lopačo ni šala. Vendar se ne damo ugnati. Nad našim deloviščem se mračni. Kar na enkrat zažarijo luči, delovišče je razsvetljeno. Lep pogled, ki mi bo ostal v spominu. Ne hote sem se spomnil na naše rudarje, kateri kopljejo črni premog globoko pod zemljo. Ura je sedem. Silva sprašuje: »Do kdaj pa bomo tu?« Kar do deselih odgovori vodja skupine. Delo gre naprej, vendar se pozna, da roke tega dela niso vajene, toda kljub temu ne popustimo. Ob deveti uri je zdelalo Staneta. Pravi? »Ne morem več«, vendar se je še potrudil in naložil še en voziček.

Ura je pol desetih. Končali smo, 113 vozičkov je lep uspeh. Z veseljem in z zavesljo smo se vračali domov, da smo tudi mi vsaj delno pomagali do plana.

Naslednje jutro smo gledali na upravi grafikon in bili smo malo razočarani... Bazen 0,6% pod planom, ... Trbovlje 1,7% pod planom.

Večerna gimnazija v Trbovljah

Pred dobrim mesecem je bila v Trbovljah ustanovljena večerna gimnazija, ki nudi možnost izobraževanja najširšim ljudskim množicam — delavcu, ki preje ni imel možnosti šolanja.

Mnogo truda za ustanovitev te gimnazije sta vložila kulturni prosvetni referent pri OSS Trbovlje tov. Kovač Pavle in tov. Šarlahova, ki vodi tehnično vodstvo na gimnaziji; materialno pa so podprle ustanovitev gimnazije sindikalne podružnice nekaterih podjetij, ki nudijo svojim članom sindikata brezplačno šolanje.

Sprva je bilo zainteresirancev oz. prijavljenih cca 80 obiskovalcev, vendar pa je število iz dneva v dan upadalo in se vsak dan zmanjšuje. Kje naj iščemo vzrok? Skoro verjetno so si ti zamislili večerno gimnazijo z navadnim posredanjem v klopeh, brez kakršnega koli truda. Če bi prijavitelji le malo pomislili, kako nujna je potreba po strokovnem kadru na vseh popriščih dela za izvršitev našega prvega petletnega plana, gotovo ne bi zapustili pouka, temveč bi se z vso vnemo podali k študiju. Zavedati bi se morali: v polni meri, da stara Jugoslavija ni nudila možnosti izobraževanja delavskemu sloju, ker je vedela, da bo lažje gospodarila nad ljudstvom, ki ni izobraženo. Današnja oblast pa se trudi in nudi vso možnost slehernemu državljanu, ki pokaže voljo za to. Na ta način si kratijo svoje znanje — škodujejo pa sebi in skupnosti.

Rudarji mladinske številke 146 v obratu Kotredež napovedujejo enomesečno tekmovalje mladinskim številkam v Sloveniji

Bliža se največji praznik ljudstva 1. maj, ki je v naši novi državi še posebno priznan in slavljen. Mladina zagorskega rudnika se v tem času še bolj zaveda važnosti dviga in razvoja premogovne industrije ter s še večjim zaupanjem zre v našo ljudsko oblast s tovarišem Titom na čelu. V čast proslave 1. maja napovedujejo mladi rudarji mladinske številke 146 v obratu Kotredež v zagorskem rudniku enomesečno tekmovalje vsem mladinskim številkam slovenskih premogovnikov. Tekmovalje, ki traja od 1. aprila do 1. maja, poteka po sledečih točkah:

1. Katera mladinska številka bo pri delu dosegla boljšo storitev;
2. Katera bo imela manj nezgod;
3. Katera številka bo imela pri delu boljšo disciplino;
4. Katera številka bo prištedila več materialnih izdatkov v lesu, smodniku itd. in
5. katera številka bo bolj izboljšala kakovost premoga.

Na podlagi te časopisne objave tekmovalja, naj vse mladinske številke slovenskih premogovnikov pošljejo dosežene rezultate po navedenih točkah do 2. maja t. l. mladinski komisiji pri Zveznem tajništvu rudarjev v Trbovljah.

Vsak mladinec rudar naj dnevno dosega in presega določen plan, pri delu naj s svojimi izkušnjami pomaga tovarišem ter pri njih tudi išče potrebne pomoči. Le na tak način bomo zmogli vse velike naloge ter skupno s starejšimi rudarji izvršiti zadane naloge v letošnjem letu in si čimprej priborili lepše življenje.

S Titom v petletki! Srečno!

Mladinska številka obrata
Kotredež v zagorskem rudniku.

Izvajajmo sklepe VI. plenuma enotnih sindikatov

OSS v Trbovljah je za izvajanje sklepov VI. plenuma ES najprvo sklical konferenco v vseh centrih okraja, kjer so sedeži KSS. Konferenca so se udeležili vsi funkcionarji sindikalnih podružnic na območju dotičnega sektorja ter je bila udeležba zadovoljiva. Na konferencah so bile zelo živahne diskusije in sprejeti so bili važni sklepi:

1. Vsi odbori morajo takoj sklicati svoje podružnične odbore.
2. Po vseh podružnicah, pododborih in grupah, se morajo izvršiti sindikalni sestanki v zvezi z občnimi zbori podružnic.
3. Občni zbori bodo po načrtu, kakor sledi:

v mesecu aprilu:

Krajevna industrija in obrt	10. aprila
Cementarna Trbovlje	11. aprila
Elektrarna	11. aprila
Rudarska podružnica	14. aprila
Gostinski uslužbenec	15. aprila
Pošta Trbovlje	18. aprila
Okrajni cestarji	18. aprila
Okrajni magazin	25. aprila

v mesecu maju:

Hotemež-Dvor — ekonomija	
UZP	6. maja
OLO administrativni	25. maja
OZSZ ekspozitura Trbovlje	28. maja
Bojnišnica Trbovlje	29. maja
Železničarji Trbovlje	5. maja
Republiški cestarji	8. maja

Kovinarji št. 2	12. maja
Tekstilna stroka	13. maja
Kovinska DES	16. maja

meseca junija:

Cement — Gradbeno podj.	5. junija
Prosvetna št. 3	6. junija
Okrajno gradbeno podjetje	13. junija
Prosvetna št. 2	13. junija
Pravosodni uslužbenec	18. junija
Čevljarstvo-usnjarska	19. junija
Prosvetna št. 1	20. junija
OLO Finančni odsek	18. junija
Narodna banka	30. junija

Vsi ti navedeni datumi so predvideni za občne zbornice v mestu Trbovlje.

4. Vsaka podružnica mora pripraviti finančno poročilo in vse potrebno za izvedbo tajnih volitev.

Letne dopuste je treba načrtno razporediti

VI. plenum Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije je sprejel sklep o rokih za tekmovanje ter dodeljevanju prehodnih zastav delovnim kolektivom.

V stalni skrbi za zboljšanje življenjskih pogojev delavcev in uslužbencev je zvezna vlada sprejela odredbo o popustu na prometnih prevoznih sredstvih in v gostinskih podjetjih za člane sindikatov ter njihove družine in s tem dala še večje možnosti delovnemu ljudstvu, da svoj letni odmor preživi v naših turističnih, kopaških in klimatskih krajih.

Zaradi plačevanja letnega dopusta, popustov, povečanja možnosti razmestitve in pravičnega pojmovanja potrebe po odmoru, so stotisoči delavcev in uslužbencev prvič v svojem življenju preživeli letni odmor v turističnih, kopaških in klimatskih krajih. Na ta način se je pravica do plačanega letnega oddiha, ki jo je ustvarila ljudska oblast, izkazala v praksi kot zelo velika pridobitev delovnega razreda, ki je bila uresničena po zaslugi narodno osvobodilnega boja, obstoja ljudske oblasti in gospodarskih uspehov naših delovnih ljudi.

S prenosom nekaterih objektov na sindikalne organizacije je dala zvezna vlada sindikatom možnost, da so v okviru svoje delavnosti organizirali letovišča, v katerih preživljajo tisoči in tisoči delavcev in nameštencev svoj odih.

Naše znatne uspehe v organizaciji delavskih okrevališč in letovišč so spremljale razne pomanjkljivosti in velike napake, ki jih je treba pri bodočem delu odstraniti.

Nekatera sindikalna vodstva niso razumela, da je skrb za odih delavcev in uslužbencev sestavni del poslovanja sindikalnih organizacij. Zaradi tega pojmovanja in nezadostne skrbi, da bi pravčasno poslali delavce in uslužbence na odih, so bila okrevališča, ki jih vodi centralni odbor, lani izkoriščena samo do 81 odst. ne glede na svojo zmogljivost.

Lani niso dovolj načrtno reševali vprašanje letnega oddiha, niso namreč pravilno razdelili letni odmor v podjetjih in ustanovah. Neplansko izkoriščanje letnega oddiha je imelo zlasti slabe posledice v naši proizvodnji. Pomanjkanje plana je škodljivo vplivalo tudi na naša okrevališča in državne turistične objekte, ki jih ni bilo mogoče racionalno in enakomerno izkoristiti.

Ker številno delavskih okrevališč stalno narašča, se nujno pojavlja vprašanje preosnove dosedanjega poslovanja, tako v finančnem kakor v investicijskem pogledu, kakor tudi pri upravno-operativnem vodstvu delavskih okrevališč.

S tem v zvezi je plenum sklenil:

1. Splošno politiko vseh delavskih okrevališč vodi centralni odbor in sprejema načelne sklepe v vseh važnejših vprašanjih.
2. Centralni odbor izvaja nadzorstvo nad splošnim finančnim poslovanjem v vseh okrevališčih.
3. Delavska okrevališča se dele po svojem pomenu in zmogljivosti na okrevališča centralnega odbora, glavnih odborov, sindikalnih zvez in krajevnih (okrajnih) sindikalnih svetov.

4. Centralni odbor sprejema sklepe o novih gradnjah, o prevzemanju objektov in o večjih popravilih glede okrevališč centralnega odbora, glavnih odborov in sindikalnih zvez, za okrevališča in letovišča krajevnih (okrajnih) sindikalnih svetov pa sprejemajo sklepe glavni odbori.

5. Upravo in neposredno nadzorstvo nad delom okrevališč centralnega odbora in glavnih odborov izvajajo glavni odbori na svojem področju, ki opravljajo prav tako tudi splošno nadzorstvo nad poslovanjem okrevališč in letovišč sindikalnih zvez ter krajevnih (okrajnih) sindikalnih svetov.

6. Vsako okrevališče urejuje svoje finančno poslovanje na podlagi sprejetih proračunov. Proračun okrevališča je sestavni del proračuna, ki neposredno vodi okrevališče.

7. Zaradi enotnega poslovanja predpisuje centralni odbor računski plan, ki je obvezen za vse sindikalne forume in delavska okrevališča.

8. Preostala sredstva posameznih okrevališč iz preteklega leta spadajo v okvir proračuna za prihodnje leto.

9. Pobiranje in razpored prispevkov v višini 0,3 odst. za delavska okrevališča izvaja centralni odbor.

10. Razporeditev mest za okrevališča centralnega odbora oskrbi centralni odbor po glavnih odborih. Razporeditev dotacij za izkoriščanje oddih izvede centralni odbor.

11. Izvršilni odbor Centralnega odbora bo izročil glavnim odborom okrevališča, ki jih je doslej neposredno vodil, s ce-

lotnim inventarjem s 1. majem 1948. leta.

12. Plenum nalaga vsem sindikalnim forumom in organizacijam, naj se lotijo v sporazumu z upravami podjetij in ustanov planskega razporejanja letnega oddih, upoštevajoč pri tem značaj podjetij in časovno možnost izkoriščanja letnega oddih.

13. Plenum opozarja vse forume in sindikalne voditelje, naj posvetijo polno pozornost pravilnemu razporejanju nakazil, dotacij sindikalnih forumov in uprav podjetij za izkoriščanje letnega oddih in da bodo pravčasno pošiljali tovarše v okrevališča, da bi se izognili vsem dosedanjim napakam. Plenum izraža prepričanje, da bodo sindikalne organizacije odstranile pomanjkljivosti in uspešno izvršile vse naloge v korist pravilne organizacije letnega oddih in poslovanja delavskih okrevališč.

Za nadaljnji razmah tekmovanja kot socialistične metode dela in vsestranske mobilizacije delovnih kolektivov in sindikalnih organizacij v boju za izvedbo in prekoračenje nalog petletnega plana morajo sindikalne organizacije tekmovalne roke spraviti v sklad z roki v planskem letu t. j. da bodo prevzemali tekmovalne obveznosti in objavili rezultate tekmovanja vsake tri mesece.

Delovni kolektivi in delovni ljudje lahko še naprej poleg tekmovanja v okviru trimesečij sprejemajo tudi posebne tekmovalne obveznosti na čast 1. maja, 29. novembra in drugih zgodovinskih datumov.

Plenum nalaga izvršilnemu odboru, naj prouči vprašanje dodeljevanja prehodnih zastav in s posebnim sklepom odredi, v katerih proizvodnih panogah je treba ustanoviti prehodne zastave in kateri forumi jih bodo dodeljevali.

Naši socialni domovi

Državno posestvo Hotemež, ki se razteza v svoji prirodni lepoti in silikovitih okoliščah od leve in desne strani Save pa tja do Loke, preplavlja s svojimi žarki pomladanske sonce. Prvo pomladansko cvetje oznanja svetu, da se je narava zbudila iz zimskega spanja.

V dalji že čuješ brnenje traktorjev, ki s svojim zamolklim glasom dramljivo in opominjajo vas, da nastopa čas, ko bo treba opraviti vrsto neodložljivih pomladanskih del.

Vse se giblje v pomladanskem prebujanju.

Ceprav je šel pričetek aprila, že slišiš v obzoru pomladanskega sonca visoko pod nebom prve speve škranjca, ki se vrača nazaj v domačo, svobodno vas. Okrog čebeljaka brenčijo od nepriznane toplote vzdramljene čebele. Po vrtovih se že skoro razcveta prvo pomladansko drevje.

Tam doli sredi najlepših vrtoev in poljan, okinanih z vsemi lepotami prirode, stoji Okrajni dom onemoglih, nekdanj last oholih mogočnih grajščakov in ljudskih izkoriščevalcev. Tu je našlo mirno, skrbno in dostojno zavetje 66 starih in onemoglih, ki so svojo življenjsko moč žrtvovali v korist skupnosti in ostali na starost zapušteni in nepreskrbljeni. Tu ni več osamelosti in skrbi za vsakdanji ob-

stoj. Vse preveča sreča in zadovoljstvo, kot nekoč v mladostnih dneh v krogu svojih domačih.

Vsi so kot ena družina, dobre volje in veseli, saj se zavedajo, da jim današnja oblast nudi vse, kar je mogoče.

Stara onemogla mama, ki ji je ušla neložila že osem križev, in ji je prezgodnja smrt ugrabila njene najdražje, pripoveduje, da jo v življenju ni doletelo nikdar kaj posebno lepega, čudno pa se ji zdi, da jo je doletelo na stara leta. Kadar koli bi imela srečati v življenju kaj dobrega, čeprav bornega, se je brž našla neusmiljena roka, ki jo je s trdim komolcem odrinila v stran med ljudi, ki so imeli takrat le dolžnosti, brez pravic. Danes pravi, pa ni več tako. V zatišju preživljam mirno in zadovoljno jesen svojega življenja, ki mi jo je omogočila naša nova ljudska oblast.

Tako razkriva starika svojo dušo in izraža svoje zadovoljstvo ob priliki obiska nekoga dne.

Tudi ostali so zadovoljni. Okusna in dobro pripravljena hrana, za katero skrbi uprava doma, mir in počitek, jim daje nove moči. Nekdanj skaljeno, trpko življenje pa se spreminja v srečo. Mnogi radi pomagajo v svojo zabavo in kratek čas pri opravljanju raznih težjih del in se zavedajo, da

je vse to v njihovo korist, nekdanj obširna posest izkoriščevalskih mogotcev, pa njihova last. Mi se obvezujemo, da jim bomo z osebnimi stiki nadomeščali toploto domačega ognjišča in jim pomagali, da bodo v skupnosti delovnega ljudstva našli svojo novo družino.

K. O.

Popis prebivalstva v trboveljskem okraju

V vsem okraju so bile priprave za popis prebivalstva pravčasno izvršene. Na tečajih, ki so se jih udeležili popisovalci in krajevne popisne komisije, so se udeleženci točno seznanili s smotrom in načinom popisa ter z možnostmi, ki bi se lahko pojavile na terenu in na katere bi bilo treba posebno paziti, da bi bili zajeti vsi prebivalci v popisu. Popis sam se je izvršil točno v določenem roku. Pri pregledovanju materiala na posameznih KLO-jih, pa je bilo opaziti več manjših napak, ki so se redno ponavljale skoraj po vsem popisnem okolišču. Največ preglavic je povzročala popisovalcem določitev sektorja lastništva in zaposlitev popisanih oseb. Opažene so bile tudi druge večje napake, ki so zahtevale vrnitev popisnega materiala popisovalcem, da so na kraju samega popisa odpravili pomanjkljivosti, povzročene pri prvem popisu. Delo krajevnih popisnih komisij ni bilo povsod baš na višku. Tako se je mestna popisna komisija Radeče premalo zavedala svoje dolžnosti in je prepuščala kontrolo celotnega popisnega materiala enemu samemu članu komisije, ki je vsled preobličja materiala le s težavo vršil svoj posel, v sled napornega dela pa je razumljivo spregledoval napake. V splošnem lahko rečemo, da so bile vestnejše komisije v kmetskih predelih kot v večjih centrih. Ves material je sedaj že zbran na okraju. Okrajna popisna komisija bo izvršila sedaj prvo obdelavo podatkov, od njenega vestnega pregleda vsega materiala pa bo odvisen uspeh in točnost popisa prebivalstva v trboveljskem okraju.

Kako so izvajali popis v Zagorju

Dolžnost vsakega LO je bila, da izvrši popis prebivalstva čim hitreje. Zaradi tega je ime KLO nalogo, da mobilizira čim več sposobnih ljudi. Predsedstvo vlade je izdalo ukaz, da imajo vsi popisovalci, kateri so v službah, za dan popisa plačan dopust. Tako je tudi KLO Zagorje pristopil k temu delu. Razen svojih uslužbencev je sporazumno s personalnim referentom poklical uslužbenca rudnika in učiteljsivo. Da bi bil popis res v najlepšem redu izvršen, se je vršil tridnevni tečaj za vse popisovalce. Pri tem popisu so se nekateri posebno dobro izkazali, na drugi strani pa so bili zopet ljudje, ki so se sramovali tega dela. Izgovorov in reklamacij je bilo več kot preveč. Gotovim tovariščam se je zdelo premalo, da bi šle med ljudi, ker bi bile rajši »gospodične« kakor pa enake tovariščam rudniškim delavkam. Taki ljudje pozabljajo, da je delo častno, pa naj bo umsko ali fizično.

Ko je bil popis gov, je imela krajevna popisna komisija nalogo, da pregleda vsak popisni okolišč. Ker so pa bili člani popisne komisije preobloženi z delom za okrajne volitve, je KLO pozval v pomoč za 20. in 21. marec ljudi, ki so bili sposobni to delo opraviti. Nekateri so se pozivu odzvali, drugim je bil pa poziv KLO deveta briga. Radi tega je bil KLO primoran izdati pismene pozive in to v drugačnem tonu kakor prvič. Temu pozivu so se odzvali vsi. Pri delu ni manjkalo godrnjanja, a je bilo delo kljub slabi volji posameznikov opravljeno. Tisti tovariši, ki je iskal zakon, če lahko KLO mobilizira delovno silo, ki mu je pri njegovem rednem poslovanju od časa do časa potrebna, naj obiskuje sestanke, kjer se take stvari obravnavajo. Če se pa masovnih sestankov ne more udeleževati, naj prečita Zakon o ljudskih odborih, člen 26 točka 1, 2, 3, pa upamo, da mu bo vse jasno in čisto. — B. V.

Turizem naj postane last najširših množic Pomen turizma v novi Jugoslaviji

Zaradi čim uspešnejšega populariziranja in pospeševanja našega turizma bo po vsej ljudski republiki Sloveniji prirejen v mesecu aprilu teden turizma, ki ga organizira uprava za turizem pri ministrstvu za trgovino in preskrbo. Teden turizma, ki bo prirejen v času od 18. do 25. aprila, ima kot osnovni cilj, najširše množice zainteresirati na problemih našega turizma, na uspešnem in hitrem reševanju njegovih nalog, kakor tudi na nujni in neodložljivi potrebi njegovega reševanja.

Prejšnje protiljudski režimi v stari Jugoslaviji vlogi turizma v našem javnem življenju niso pripisovali onega pomena in važnosti, kakor bi ga leta zaslužil po svojih ugodnih pogojih ter zaradi tega, razumljivo, turizmu niso posvečali one pozornosti, kakor bi to bilo potrebno. Naše ljudstvo je sicer že od nekdaj bilo dovzljivo za lepote prirode ter je prirejalo in delalo izlete na bližnje in daljne izletne točke, niso pa vsi ti izleti in smisel za turizem bili izraz neke organizirane, notranje doživljane potrebe po turizmu, pač pa zunanji izraz velikega čuta in smisla za lepote prirode, včasih pa tudi zgolj želje po razvedrilu. Ni čuda, saj odgovorni voditelji tega čuta niso znali, niti hoteli uokviriti v neko splošno ljudsko in državno potrebo po pospeševanju turizma v vsej njegovi obsežnosti in vseh njegovih oblikah. Imeli smo sicer razna turistična društva, v katerih pa je bilo včlanjenih sorazmerno majhno število in še od teh so bili redki, ki so razumeli pravi pomen in vlogo turizma v našem gospodarstvu.

Po veliki osvobodilni vojni, ki je priborila našim narodom svobodo, z nje vred pa tudi neizčrpne možnosti pravega napredka na zdravih ljudskih temeljih, pa je tudi našemu turizmu namenjena ona vloga, ki mu po vseh ugodnih pogojih pripada. Da pa bo naš turizem tako vlogo tudi dosegel, je predvsem potrebno njegovo potrebo prenesti v miselnost slehernega rodoljuba, da bo tako turizem postal stvar ljudstva, ne zgolj posameznih društev, družb ali celo posameznikov. Da se ta cilj doseže, pa je predvsem stvar agitacije in namen turističnega tedna, ki bo prirejen v tekočem mesecu.

Popolnoma zrešeno je naziranje, da pomen turizem zgolj prirejanje izletov na to ali ono izletno točko, ali

da je turizmu glavni namen finančni efekt, t. j. stekanje finančnih sredstev po raznih letoviščih in kopališčih. Smisel turizma je mnogo širši in globlji. Vsebuje vsekakor tudi splošno gospodarski in finančni moment, važni pa so tudi drugi kriteriji, ki so zajeti v njem.

Zakaj je v novi Jugoslaviji razvoj turizma prav posebne važnosti?

Vse države so nesporno zainteresirane na uspešnem razvoju in visoki ravni svojega turizma. Zato z vsemi razpoložljivimi sredstvi skrbijo za to, da svoja letovišča, kopališča in druge turistične kraje oskrbe z vsem komfortom, da privabijo domače in tuje goste, s čimer si njihova narodna gospodarstva ustvarijo močne rezerve v obliki deviz, t. j. tujih valut, ki so jim potrebne v mednarodnem blagovnem prometu. Postavimo lahko pravilo: čim več deviz, tem ugodnejši so pogoji za zunanjo trgovino in — tem več deviz, čim višji je razvoj turizma v neki državi.

Da dvig turizma dejansko tudi dosežemo, je potrebno, da si naše delovno ljudstvo kot celota, kakor tudi vsak posameznik, osvoji njegovo potrebo in spozna njegov veliki pomen. Ogromna so bogastva naših dežel, lepote naših krajev skoraj ne najdemo kmalu primere v svetu, najrazličnejši prirodni kontrasti so nakopičeni v njih, vse to pa nudi najugodnejše pogoje za dvig našega turizma. Treba pa je vse te lepote svetu prikazati in ga seznaniti z njimi. Da pa bomo to mogli storiti, jih moramo najprej sami spoznati in vzljubiti. Zato je potrebno naš turizem popularizirati in slehernemu členu v naši državi ustvariti vcepiti ljubezen do lepote naše zemlje, ki bo rodila željo po njih spoznavanju. S tem pa bomo dosegli dvoje: predvsem bomo dvignili domovinski čut vsakega poedinca in ljubezen do ožje domovine, poglobili bratstvo in enotnost naših narodov, enotnost delavcev, kmetov in delovne inteligence ter dali čvrsto oporo našim narodom v izgradnji nove države, hkrati pa združili koristno (prirejanje ekskurzij) z zabavnim in dali možnost resničnega prijetnega oddiha po trudopolnem delu, na drugi strani pa bomo s tem povečali kroženje denarja, s čimer bodo državne potrebe po denarju zmanjšali, povečali pa njegovo vrednost in zvišali življenjsko raven našega človeka ter mu razširili duhovno obzorje. Vse

to bo vplivalo najugodneje na naše gospodarsko, kulturno in politično življenje, kar pa bo brez dvoma doživel tudi najpovolnejši odziv na zunaj v mednarodnem sodelovanju, zaneslo visoko raven našega turizma preko naših meja, privabilo tuje, priskrbelo devize in s tem zopet odločilno vplivalo na naše gospodarstvo in njegovo samostojno pot. To pa bo imelo dalje za posledico nadaljnji dvig našega življenjskega standarda, kulturni napredek in krepko moralno oporo v naši mednarodni politiki. Vse to je tako tesno povezano eno z drugim in dokazuje, da je naš turizem zadeva vsega našega delovnega ljudstva in to vse prej, kakor nevažna.

Zaradi tega pa je potrebna našemu turizmu popularizacija. Ko bomo to dosegli, bo turizem postal zadeva slehernega posameznika, potem nam ne bo težko v najkrajšem času vse naše turistične kraje in izletne točke pripraviti za dostojen sprejem domačih in tujih gostov. Ne bo težko, čeprav

nas čaka v tem pogledu ogromno delo: popraviti je treba ceste, izpeljati poti in steze, urediti promet, obnoviti in na novo zgraditi domove, planinske postojanke in hotele, jih okusno opremiti, urediti parke, elektrificirati naselja, izvesti različna regulacijska dela, poskrbeti za tehnična in higienska varnostna sredstva in higijenska varnostna sredstva in naprave itd.

Vokraju Trbovlje imamo 4 uradno priznane turistične kraje: Trbovlje, Zagorje, Medija-Izlake in Radeče. Poleg teh pa imamo nemajhno število planinskih postojank, kakor Mrzlico, Sv. Planino, Sv. Goro, Kum in druge. Naloga vsega okraja in njegovih prebivalcev je, da vse te turistične kraje in točke populariziramo, tako v okraju samem, kakor izven njega. Potrebno pa je izvesti mnogo, mnogo del, da bodo te točke resnično v stanju sprejemati in zadovoljevati svoje goste. Vsem tem namenom in ciljem pa služi turistični teden, v katerem bodo svorjeni prvi koraki k uspešnemu razvoju našega novega, naprednega turizma.

P. F.

Teden turizma v trboveljskem okraju

Teden turizma se bo vršil v Sloveniji od 18.—25. aprila. Pri okrajnem odboru je postavljen odbor, ki ima nalogo, da seznanji prebivalstvo s pravim pomenom turizma danes. Temu namenu naj bi služil program, ki je bil sestavljen s sodelovanjem vseh množičnih organizacij.

Program je sledeč:

1. »Zasavski udarnik« bo 10. aprila pričel razne propagandne članke o turizmu v okraju Trbovlje.
2. Druga štev. »Zasavskega udarnika« bo izšla v »Tednu turizma«, katerega bo posvečena turizmu in turističnim krajem okraja Trbovlje (Trbovlje, Zagorje, Medija-Izlake in Radeče).
3. V celem okraju bodo organizirane posebne izložbe turističnega značaja.
4. Propagandni letaki bodo izšli po vsem okraju.
5. Kinematografi bodo predvajali po vsem okraju v »Tednu turizma« od 18.—25. aprila turistične filme.
6. Na vseh osnovnih in srednjih šolah se bodo vršila predavanja o turizmu.
7. Predavanja s kino in s skiopličinimi slikami se bodo vršila vsak dan in to: v Trbovljah 18. IV., Radečah 19. IV., Zagorju 20. IV., Medija-

Izlake 21. IV., Loke-Kisovec 22. IV. in v Hrastniku 23. IV.

8. 25. aprila bodo splošni množični izleti spojeni z udarniški deli v vseh krajih okraja Trbovlje.

Trboveljske organizacije bodo šle z godbo na pihala na masovni izlet na Sv. Planino, kjer se bo dopoldne udarniško delalo pri razvalinah med okupacijo porušene planinske kočice, popoldne bo pa planinski rajanje z raznimi zabavnimi točkami.

V Zagorju bo masovni izlet na Sv. Goro in na Mediji-Izlahah se bo urejevalo porušeno kopališče.

Iz Radeč bo množični izlet na Kum.

Spodnji del Hrastnika gre na Kum, gornji pa na Mrzlico.

9. 25. aprila na zaključku bodo prirejane motorne dirke iz Izlak na Trojane.

Za izvedbo celotnega programa bodo skupno pripomogle vse masovne organizacije.

Odborom za prireditev turističnega tedna naj slavi MLO odnosno KLO svojo pomoč, ter naj jim stavijo na razpolago svoje organe (zlasti prosvetne aktivne) in naj izvršujejo nadzor nad vsemi akcijami ter njih izvajanjem in potekom.

Referent za turizem in gost.

Ob vznožju kamniških gora

(Slička iz taborenja v Kamniški Bistrici)

Ko je pokukalo sonce izza ponosnih kamniških gora, je našlo Janeza in Franceta pa Miho že na nogah. Dajali so si opravka okrog ognjišča, ki so ga bili za silo in v naglici sestavili iz sredstev, ki so jim bila pač pri roki. Bila so skromna ta sredstva, pa je zato tudi njihovo ognjišče bilo kar se da skromno: dva ploščata kamna eden zraven drugega, za pošteno kranjsko pod vsakega in eden prav takšen počez, pristonjen na prva dva, ki je branil vetru dostop, povrhu dve tanjši in ožji plošči — to je bilo vse. Ognjišče je govo, treba je samo še papirja in suhih tres na dračja, ki ga je več ko dovolj v bližnji hosti in pripravljeno je Mihova naloga je le še, da nekje stakne vžigalico in podže. Tudi ta trud je po dolgem iskanju kronan z uspehom. Nekje v zadnjem hlačenem žepu so raztresene žveplenke, toda brez škaltljice. Kaj sedaj? Pa Miha je tič in tiči si znajo pomagati. Z žveplenko po hlačnici in ogenj je tukaj.

O kako dobro jim de ogrevanje premirnih udov po tako hladni rosní noči! Začne se stiskanje in prerivanje okoli ognja, mačone pretrep za boljše mesto ob njem. Miha si lasti prvenstvo. Žveplenko je dal on in brez žveplenke — jasno — ognja ni. O

največji zasluge za ogenj torej ni debate. France mu oporeka, češ, lahko je najti žveplenko in jo podtakniti, če imaš s čim podkuriti. In kako, za božjo voljo, bi bil Mihon zakuril, če bi on, France, slučajno ne imel v žepu komadič papirja. Torej Miha naj kar prižge še eno vžigalico in poskusi podžgati ono-le drevesno deblo brez Francetovega papirja in videl bo, ali bo gorelo ali ne. Ne Miha, nego on, France, ima pravico do boljšega mesta. In razen tega — je začel ubirati višje starešinske strune — razen tega, čast komur čast, kdo pa je tu starejši, ha? Kako pa se je učil v šoli, ako ne, da je treba starost spoštovati in ji dajati prednost — zdaj in vselej in povsod? On, France, da se pri svojih 20 letih sicer še ne počuti zelo starega, pa vendar — čast komur čast.

France bi bil še kar naprej govoril o dobri vzgoji, spoštovanju starosti, bontonu in dragih prijetnostih lepega vedenja in zraven centimeter za centimetrom odtraval Miho od ognja in Miha bi bil še kar naprej zaverovano poslušal njegove prekrasne nauke v vroči želji, kaj lepega se naučiti. Ker Miha je tič in se umikal centimeter za centimetrom — da se ni vmešal Janez, ki je dotlej stal ob strani in

poslušal. Glej ga spak! Sedaj bi celo on rad prvaštvu med njimi. In zakaj? Zgolj iz ljubezni, iz tradicionalne ljubezni tako rekoč — iz ljubezni do narodnih tradicij. In stari pregovori so narodne tradicije. O tem ni mogoče dvomiti. Stari pregovor pa pravi: »kjer se prerokata dva, tretji profit svoj ima«. Zato ju on, Janez, sveto roli in nujno zahteva, da se ta pregovor realizira — iz ljubezni do narodnih tradicij takorekoč. Miha in France se prerokata in jasno je, da mora imeti Janez od tega profit. On da ima prvenstvo pravico, to je ko na dlan. Sicer da se jima bo svet zrušil na glavi... da bo... da bo... skratka, da bo sodni dan.

Pa sodnega dne ni bilo in svet se ni zrušil Mihi in Francetu na njuni razmršeni in še neumiti glavi. Janez pa le ni dosegel, kar je želel. Miha in France sta si sporazumno izbrala vsak svoje mesto na obeh straneh ognjišča, Janezu pa prepustila prostor na njegovi severni strani in mu privoščila, da se naučije svežega dima, ki je uhajal skozi njegove špranje. Tam pa mu po vsej priliki ni bilo najudobnejše, zato se je, brundaje hlapno nezadovoljstva samemu sebi v brk, pomikal zdaj sem, zdaj tja in se umikal dimu, ki mu je z vseh strani silil v nos in oči. Potem se je vsedel Francetu za hrbet, pa se zopet preselil na Mihovo stran in se zastrmel v ognjene zublie, ki so lizali kamne in se mu rezali v brk...

Prileglo pa se je, prileglo, to ogrevanje premraženih udov. Vkljub vročemu avgustu je bilo namreč ponoči pošteno mraz. Ko so bili sinoči pred mrakom priromali do doma v Kamniški Bistrici, so se ustavili kakih petdeset korakov proč od bregu mrzle Bistrice in se utaborili. Če rečem, utaborili, mislim s tem, da so sneli s pleč do 30 kg težke oprtnike, sezuli težke gojzerice in nataknili copate, razgrnili široko rjuho, odprli proviantne zaloge in napolnili prazne želodce. Če še omenim, da je bil odločilni moment pri tem namen, ostati na tem mestu do jutra, sem s tem izčrpano opredelil pojem utaboritve.

Ko je bilo želodcem zadoščeno, so se najprej razgledali po okolici, nato smuknili še v dom zaradi ovekovečenja svojih slavnihih imen v vpisani knjigi in se spravili k počitku. Narava se je bila umirila, gorski vršaci so se utrujeni od celodnevnega napaškega razkazovanja pogreznihih v globoko spanje. Le tu pa tam jih je nadlegoval ta ali oni prdrznec in jih hotel premagati v njihovem snu, plezaje po strmih, na oko nedostopnih stenah, ki so se strahotno dvigale pred njimi in se zdele v temni noči še pošešnejše in nedostopnejše. Nebo nad njimi je bilo čisto in jasno ko device oko, najhlačjšega oblaka ni bilo na njem. Milijoni in milijoni zvezd so ga krasili in dajali vsej sliki pravljičen sijaj...

Se nadaljuje

Kultura in prosveta

Koncert moškega pevskega zbora „Zarje“ v Trbovljah

Po daljšem prosledku se nam je zjclpet predstavil s samostojnim koncertom moški pevski zbor »Zarja« dne 20. marca 1948. Da zbor ne nastopa pogosteje je vzrok v tem, da sodeluje kot edini pevski zbor v dolini pri najrazličnejših prilikah, akademijah in proslavah, vsled česar mu občutno primanjkuje časa za samostojne nastope. Da se tudi za ta nastop ni mogel pripraviti kar najbolje, pa je pokazal koncert pri katerem je bilo opaziti več pomanjkljivosti. Glasovno je zbor sestavljen nekoliko šibko. Občutiti je zlasti pomanjkanje dobrih tenorjev, pri čemer moramo upoštevati, da v Trbovljah, kljub obilici pevskega materiala, tenorjev primanjkuje. Šibka točka zbora je prvi tenor, ki je bil zastopan le s 3 pevci. Pri pesmih, kjer ima tenor solo, sta zastopala svoj glas v zboru le dva pevca. To je vsakakor premalo. Tudi dinamično ni izvajal zbor posameznih pesmi najbolje. To je bil najbolj opaziti pri pesmi »Lucifer ban«, ki je vsled tega izzvenela precej medlo in ni vžgala tako, kot bi morala. Pri peodinah pesmi zveni zbor precej robato, kar je krivda prvih basov, ki imajo mesto, ma slab nastavek in tuintam premočno izstopajo. Celotnemu zboru pa

primanjkuje občutka za izvajanje dobrega pianisima, kar je hiba večina pevskih zborov, pri tem zboru pa je bilo krivo premajhno število vaj v tem pogledu.

V splošnem pa lahko rečemo, da je dal zbor iz sebe vse, kar mu je bilo v danih razmerah omogočeno, da je nastopal disciplinirano in da je vestno sledil dirigiranju svojega pevovodje R. Dolničarja. Pevovodja se je potrudil in odpravil marsikatero napako, ki je bila zapažena pri prejšnjih nastopih zbora. Da pa se bo zbor kvaliteto dvignil, bo nujno moral prilegniti v svoje vrste mlajše pevске moči, ki bodo osvežile in okrepile posamezne glasove v zboru, kar bo gotovo v prid stremljenju, da postane zbor čimbolj nmožičen in da bo predstavljal enega izmed najboljših pevskih zborov, kar je v ostalem v bližnji preteklosti že dosegel. Zaletiti bi bilo, da se zbor z njemu lastno pridnostjo poprime novih nalog, saj je v njem lep kader vnetih pevcev, ki žrtvujejo svoj prosti čas za prosep zbora.

Ljudstvo je do kraja napolnilo dvorano in je bilo zadovoljno s koncertom, saj je bil na njegovo željo koncert ponovljen. R. M.

dal dva koncerta: popoldne za mladino, zvečer pa za odrasle. Pri večernji predstavi, ki je obsegala 4 skladbe, je zlasti navdušila prisotne ljubitelje glasbe »Bela Krajina«, katere skladatelj je bil sam navzoč in je prisotnim spregovoril o svojem delu nekoliko besed. Prav tako je tudi Smetanova »Iz čeških logov in gajev« na čudovit način pričarala lepoto češke zemlje pred oči poslušalcev. Tudi ostali dve skladbi sta navdušili, zlasti večno lepa

Schubertova »Nedokončana simfonija« v dveh stavkih. Vsi maloštevilni prisotni ljubitelji lepe glasbe so umetnikom izrazili svojo hvalečnost z navdušenim ploskanjem, s katerim niso štedili. Domov pa so odhajali s prijetno zavestjo, da so po dolgem času spet enkrat doživeli pravi umetniški užitek in s skrivnim upanjem, da naš »Slovenska filharmonija« kmalu spet obišče s svojo umetnostjo. —sek.

Delovni sestanek učiteljstva v Loki pri Zidanem mostu

Učiteljstvo sindikalne podružnice ZPD v Radečah je imelo svojo delovno mesečno konferenco v Loki. Udeležba je bila dobra, pogrešali smo tovaršice iz dveh šol. Sklop učiteljstva spodnjega Posavja okraja Trbovlje, da bo imelo svoje sestanke izmenoma na raznih šolah je umesten in pravilen, ker na vsaki šoli je nekaj svojstvenega in zanimivega, a obenem tako spoznamo delovno področje, šolsko mladino, probleme in težave večga učiteljstva.

Za začetek konference je bilo vzorno predavanje tov. Strukelj, ki se je pokazala kot odlična vzgojiteljica in elementarka. Podajanje učne enote »Nova luč«, a zlasti diskusija je pokazala, da se lahko in mora tudi mladino v najnižjih razredih spoznati z osnovnimi problemi vasi (razsvetljava). Frajtna novost so bile dihalne vaje pod vodstvom samih pionirjev, ki imajo velik vzgojni in zdravstveni pomen.

Poročila odbora, sektorjev in grup so pokazala, da se učiteljstvo v polni meri zaveda svojih dolžnosti ter povsod in na vseh področjih daje od sebe vse moči in znanje. Priznati je pa treba, da pri svojem izvenšolskem delu za povzdigo našega podeželja učiteljstvo ne najde povsod razumevanja in naleti večkrat na nepotrebne ovire.

Načrt in razgovor o bodočih nalogah so naložili učiteljstvu nove obveze, zlasti pri gradnji zadržnih domov, reorganizaciji zadržništva ter pri vseh panogah kulturno - prosvetnega, političnega in gospodarskega življenja, a vse navzoče učiteljstvo jih je rade volje sprejelo, da doprinese svoj delež k izpolnitvi plana, ki bo prinesel vsemu ljudstvu za njegovo delo, lepše življenje.

Obraznava učnih načrtov je pokazala, da se bo tudi v združenih razredih, zlasti v nižjih, dosegel učni na-

črt v celoti, dočim bo v srednjih in višjih združenih oddelkih dosežen v nekaterih predmetih, a v ostalih bo treba znanje posplošiti. Za srednje in višje razrede primanjkuje učil in učbenikov, toda tudi v tem je učiteljstvo iznadljivo in samo po možnosti napravila učila, kar so pokazala poročila delovnih grup. Zanimiva bi bila ob koncu leta razstava vseh učil, samo učil in učnih pripomočkov vsega učiteljstva in vencev trboveljskega okraja, ki bi bili v tem pogledu pokazala storjeno delo in uspehe posameznikov in šol.

Nepravilnosti pri prevedbah učiteljstva so bile samo 3, a so že, oziroma bodo urejene.

Za pomoč mlajšim učiteljem, ki se pripravljajo na izpite, so bili določeni strokovni svetovalci (tov. Pečnik, Strukelj in Ravtar).

Učiteljstvu, ki je vpisano na Višji pedagoški šoli bo treba nuditi vsaj nekaj časa, da se posveti študiju ter tako doprinese svoj delež pri vzgoji kadrov.

Sestanek je pokazal delo in voljo učiteljstva, ki bo še z večjo vztrajnostjo šlo na delo in posvetilo vse svoje sile in znanje mladini in ljudstvu ter bo tako v resnici nosilec znanja, prosvete in napredka slehernega kraja in vasice v lepi Titovi Jugoslaviji.

H. I.

Vsak obrat in vsaka vas mora imeti dopisnika za »Zasavskega udarnika«

Slovenska filharmonija iz Ljubljane je gostovala v Trbovljah

Mesto Trbovlje je dne 24. marca imelo prijeten in koristen obisk »Slovenske filharmonije« iz Ljubljane. Vsi ljubitelji glasbe so pohiteli v dvorano delavskega doma, da se naučijo prave glasbe ob mojstrsko izvajanih skladbah filharmoničnega orkestra. Čudno pa je bilo, da je dvorana do polovice ostala nezasedena. Mi vemo, da so vzroki temu v pomanjkljivih pripravah in nezadostni obveščenosti občinstva, na zunan pa je nezasedena dvorana le dajala videz, da trboveljski človek za pravo glasbeno umetnost nima pravega razumevanja in smisla. Dejansko pa temu ni tako, kajti Trboveljčani, ki sicer pri vsaki glasheni prireditvi, ki po svoji kvaliteti še zdaleka ne dosega tega koncerta, do zadnjega kotička napolnijo dvorano, so že ni prave glasbene umetnosti, ki je tako redka v Trbovljah in rak-rana našega

kulturno-umetniškega življenja. Žalostno je, da Trbovlje danes še nimajo poštenega reprezentativnega pevskega zbora in vse, kar imamo, ne dosega niti predvojno mestno višino, kamoli današnje, ko Trbovlje prodirajo v Talijin hram in iščejo v umetnosti umetnost, ne zgolj ceneno zabavo ali finančni efekt. (To je posebno nazorno pokazal zadnji koncert nekoga naših pevskih zborov, ki zdrave kritike nekako ne more prav prenesti in razumeti). Potrebno bo temu vprašanju posvetiti več pozornosti in poskrbeti za dvig naše glasbeno-umetniške ravni (zlasti s pomladitvijo posameznih zborov in ustanovitvijo centralnega pevskega zbora) ter ostvaritvijo dobrega dirigentskega kadra s prefinjenim posluhom, smislom za interpretacijo in recitacijskim čutom).

Orkester »Slovenske filharmonije« nam je pod spretno taktirko dirigenta Cipejja

Odlomki iz dnevnika NOB iz Španije

Dne 22. januarja 1938 so čete dveh najbolj hrabrih generalov republikanske armade Španije, in sicer Enrika Listerja, sina rudarja, ter Campešina, sina kmeta, izvojevale eno največjih zmag v državljanski vojni na cesti Teruel-Saragoza. Zaradi zelo slabih vremenskih prilik in koncentracije sovražnih sil na tem sektorju fronte je bila ofenziva prekinjena. Nastala je huda, nenavadna zima. Naši borci so bili slabo opremljeni ter je vsled mobilizacije postalo občutno pomanjkanje hrane in obleke. Kljub temu so pa borci republike rajši umirali od mraza in pomanjkanja ter ostalih težkih pogojev na fronti pod geslom: »Bolje umirati na nogah, kot živeti na kolenih« ter z geslom: »non pasaron!«

Pri osvoboditvi mesta Teruel-a je brutal peklenski ogenj iz vsakega okna, kajti to staro aragonsko mesto je bilo gnezdo duhovščine, katere cerkve in samostani, ter vse blagoslovljene stene so se spremenile v trdnjave te pisane družbe.

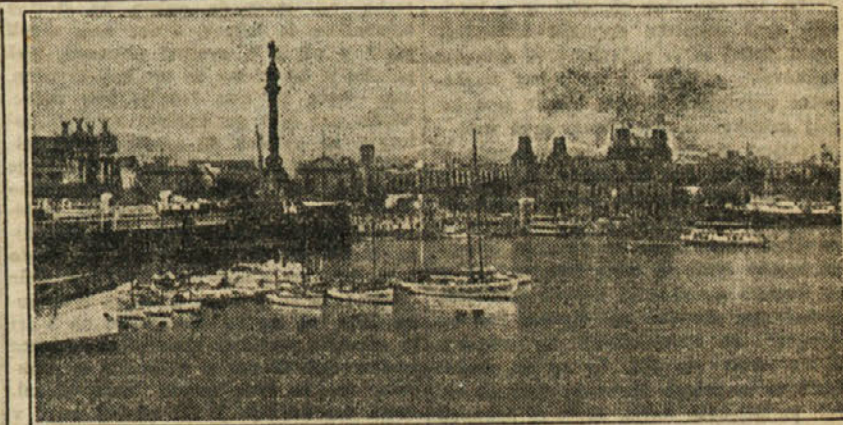
Tedaj je bila tudi splošna mobilizacija moških letnikov na republikanskem teritoriju. Republikanska armada je štela okoli 300.000 mož. Težko je zamisliti, da bi vzdržali tempo ofenzivnega značaja dalje proti milijonski fašistični armadi, katere je bila najmoderneje opremljena, toplo oblečena in podprta od svetovnega kapitala. Delavski razred vseh dežel je nestrpno spremljal dogodke in neuspehe španskega ljudstva. Neumorno se

je zbiral sredstva za pomoč španskemu narodu od miroljubnih narodov vsega sveta.

Solidarnost svetovnega proletariata je dala moč, da smo zdržali težke napore, kateri so postajali vedno bolj obupni, posebno za borce mednarodnih brigad, za katere ujetništva ni bilo in ga ni moglo biti, kajti redki so bili tisti, kateri so ujetništvo preživeli.

Po teruelski ofenzivi naših čet smo se pripravljali za defenzivo na Alto-Aragona in reki Ebro, ob največji reki Iberijskega polotoka. Preučevali smo Frankov načrt, zasedli smo položaje dne 3. marca 1938 v bližini Mintal-Ban, od koder smo opazovali cesto Teruel-Saragoza, približno 25-30 km daleč v Frankovem zaledju. Po ravnini in cestah so se neprestano, podnevi in ponoči, premikale karavane, mule, osli, konji, pešadija, motorizirana artilerija, tankovske jedinice in drug vojni material in to vse v neposredno bližino fronte proti nam. Od časa do časa so se tudi pojavili nemški messerschmitt-lovci iz aerodroma Saragoze. Pripravljala se je huda ura za nas. Vendar smo neustrašeno opazovali ves ta jekleni premik. Dnevi so bili vedno daljši, a noči vedno krajše. Časa ni bilo več mnogo za počitek, kajti tudi mi nismo sedeli, borci in oficirji smo poleg puške vzeli v roke tudi kramp in kopalni jarko ter zaklonišča na fronti.

Naši živci so bili skrajno napeti, ko smo videli, kaj se vse pripravlja, nič po-

Pristanišče Barcelona

zitivnega nismo vedeli, kdaj se bo vsula železna toča na nas. Frankove kolone so prihajale bliže in bliže — vedno bolj goste. Ozirali smo se proti jugovzhodu po naših avionih, toda bilo je vse zaman, blokada proti republikli je bila čedalje bolj vidna, niti elementarnega orožja nismo imeli dovolj, da se branimo proti do zob oboroženim premoči.

Komaj 12 dni so se naše čete pripravljale na to najhujšo sovražno ofenzivo, katere je imela namen razkosati republikansko Španijo na dva dela: ob reki Ebro pa tja do Sredozemskega morja, na centralno Španijo in Katalonijo.

14. marca 1938 se je začelo. Naša kompletna posada Thalmann je še spala v ovčjem hlevu, 8 km od vasi Harke. Te-

lefon poje: val na položaj! Prvi trenutek še v španju, smo hili mnenja, da je potres. Zemlja se je tresla od kanonade in sovražnih bomb, ki so nas zasipavale v jarkih. Navade iz prejšnjih borb, 2 uri streljanja s topovi, nato juriš, tokrat ni bilo več. Streljanja je bilo toliko, da so postale cevi rdeče od vročine. Če je primanjkovalo municije, smo z isto štedilil kot z zlatom. Po našem zaledju se ni bilo več možno kretati podnevi, pa tudi na fronti ne. Naši hribi in doline so se spremenile v goreče vulkane. Sonce ni več prodrlo dima od eksplozij bomb in granat. Prvi in drugi dan 14. in 15. marca 1938 še niso napadale sovražne enote naših prvih postojank, temveč je bil namen fašistov — demoralizacija naših čet

FIZKULTURA IN ŠPORT

Kako se pripravljajo fizikulturniki okraja Trbovlje na republiški zlet v Ljubljani

Fizikulturna društva in aktivni člani revirjev se marljivo pripravljajo na predstoječe akcije. Od starih fizikulturnih društev ima SFD Proletarec Zagorje najbolj pozitiven razvoj v vseh smereh fizikulture gibanja. Najboljše pogoje ima za razvoj splošne telesne vzgoje in široko krajevno področje z dvema dobrima samostojnima aktivoma na Lokah in Izlakah. Uprava društva ima vse razumevanje za razvoj splošne telesne vzgoje, saj se na vse načine trudi, da prvenstveno usposobi telovadnico in nabavi najpotrebnejše rekvizite. Društvo ima vse pogoje za razvoj v vseh panogah. Posebno pa kažejo zanimanje za smučarsko sekcijo, katere aktivni člani gojijo telovadbo v vsem okraju najuspešneje.

Medtem ko se SFD Rudar v Trbovljah bori z največjimi težavami zaradi pomanjkanja prostora za gojitve splošne vadbe, ima SFD Proletarec vse pogoje za uspešno delo. Da je SFD Proletarec res začel najuspešnejšo akcijo vzgoje svojih pripadnikov na temelju splošne telesne vzgoje nam priča dejstvo, da je iz starih nogometnih moštev obdržal samo tiste nogometaše, ki so se vključili v splošno vadbo. V društvu se zelo dobro razvija šahovska sekcija. — SFD Rudar nima teh pogojev, vendar se funkcionarji društva s polnim razumevanjem trudijo, da se splošna telesna vzgoja razširi med najširše množice. Društvo je predvsem aktivno v nogometu, splošni telesni vzgoji, šahu, smučanju, kolesarstvu, sabljanju, in v zadnjem času v novo ustanovljeni tekoatletski sekciji.

Tretje društvo v okraju FD Radeče ima najbolj razvito plošno vadbo, katera pa je bila delno otežena zaradi zasadenih prostorov. Društvo ima mnogo volje do dela in se vneto pripravlja na telovadno akademijo. —

z artilerijo in množičnim preletavanjem avlacije preko naše fronte in zaledja. Tretji dan sovražne ofenzive je v jutranjih urah nekoliko prenehal artilerijski ogenj, tedaj so se pojavile prve sovražne tankovske ednice in za njimi strahopetne pešadijske kolone, katere smo komaj pričakovali, da pridejo pred naše z mitraljezi Maxim-kočks in minomete že dobro pripravljene in utrjene postojanke. Štiri dni smo uspešno odbijali vse napade, neprestano so prihajale nove in nove sovražne kolone, ne glede na ogromne izgube črnih in belih fašistov, ki so se kupičiti mrtvi pred našimi mitraljezi. Sedmi dan ofenzive pri Mont-al-Ban na Aragoni so koncentrirali na sektorju 20 km širine vse sile, ki so jih fašisti imeli na razpolago. Za vsako ceno so hoteli prebiti našo linijo, da bi se dokopali do reke Ebro. 50 sovražnih baterij vseh kalibrov je tolko po nas in to podnevi in ponoči, medtem ko smo mi imeli na istem sektorju le 3 baterije, ki so še bile sposobne odgovarjati. Iz naših položajev visoko v hribih smo imeli dober pregled na doline in prepade, toda naši poljski 7.5 cm topovi niso dosegli sovražnih kolon, ki so napadale in obkoljevale naše postojanke ob glavnih cestah. Pomanjkanje municije je bilo vedno večje. Težko nam je bilo, ko smo iz izvidniških mest gledali sovražne kolone, ki so s stotinami tankov in ogujem artilerije obmetavali naše razredčene vrste borcev ob glavnih cestah. Največkrat so se ti junaki borili do zadnjega moža. Z benci-

zelo močno imajo razvito šahovsko sekcijo, ki prav uspešno deluje.

V območju društva se bo ustanovil samostojen aktiv v Loki pri Zidanem mostu, ki ima vse pogoje za razvoj.

FD Hraščnik se pa zaenkrat zanima samo za nogomet. Posamezni aktivisti so gojili tudi smučanje ter aktiv strokovne nadaljevalne šole splošno telesno vzgojo. Istemu pa je splošna vadba že dalje časa onemogočena, ker je uprava pričela z renoviranjem odra, ker je organizirano na ta način, da služi telovadnica za skladišče raznim odskim rekvizitom in materialu. Na ta način se je fizikulturno delo v Hraščniku zadrževalo. Lepo vreme bo omogočilo, da se bo mladina lahko pripravila na naloge, ki so po planu za društvo predpisane. Med mladino vlada veliko zanimanje za fizikulturo, vendar uprava društva ni uspela do danes povezati v celoto ter se delno prepuščeni sami sebi. Iz lastne iniciative se poedinci-ke, pripravljajo za javne nastope, med drugim tudi za republiški in praški zlet. Ta mladina danes v začasnih neprimernih prostorih vadi samo proste vaje, kar pa je po programu splošne telesne vzgoje popolnoma zgrešeno.

Vsa štiri društva se prav pridno pripravljajo na telovadno akademijo. Društvo Rudar v Trbovljah pa je organiziral tečaj za vodnike oddelkov splošne telesne vadbe. Vsa društva se prav pridno pripravljajo za republiški zlet, saj bo moral okraj Trbovlje sodelovati z 200 udeleženci iz vseh vrst oddelkov. V Zagorju se je prav uspešno izvršila okrajna vzorna vadbeni ura in izvršila predelavo praških vaj za ves okraj. — Okrajna mladinska vrsta se prav pridno pripravlja za tekmovanje v orodni telovadbi.

Sabljaška sekcija SFD Rudarja pod vodstvom tov. Cvetka prav pridno trenira za predstoječe nastope. Prav posebno je agilna juniorska prvaki-

nom in ročnimi bombami so se otepavali tankov, poleg tankovskih enot je bilo v zraku od jutra do večera na stotine bombnikov in lovcev. Štuke smo videli prvič v akciji s svojimi srenami. Naš položaj je bil od ure do ure bolj kritičen, naše vrste so bile čedalje bolj redke. Vsako noč smo po večkrat menjali položaje, na počitek pa sploh ni bilo misliti. Enkrat eden, drugi drugi se je vlegel za kako uro pod zem. Hrano smo dobili le v vaseh, kajti civilno prebivalstvo se je umikalo pred nami. Kar ni smo mogli odpeljati z vozmi, je ostalo nam, fašistom nismo pustili ničesar. Cele črede ovac so bile po planinah brez gospodarja. 18. aprila 1938 zjutraj ob 3. uri je odpeljal poslednji vlak borec-ranjenec mednarodnih brigad iz Valencije in Albacete, ter iz baze brigad Internacional. Četrte ure kasneje je bil glavni most v Fortozi ob sredozemskem morju miniran. S tem je bila po suhem prekinjena zveza s centralno fronto, kljub temu pa Franko ni dosegel svojega cilja. Centralna Španija ni kapitulirala, borba se je nadaljevala z isto ostrino dalje. Koncem aprila 1938 je bil Franko prisiljen prekiniti svojo ofenzivo proti republikci zaradi ogromnih izgub, ki jih je doživel. Grmenje topov je za nekaj časa prenehalo. Zveza z ostalo Španijo se je dalje vzdrževala po zraku in po Sredozemskem morju ponoči. V strogi tišini so odplule ponoči tovorne ladje iz Valencije proti Tarvagoni, kajti sovražne hidroavionske baze so bile komaj 100 milj oddaljene. Debenc Ivan.

(Nadaljevanje sledi.)

nja države tov. Nena Dolančeva. Poleg vseh nastopov pa se društva pripravljajo na okrajni fizikulturni nastop, ki se bo predvidoma vršil dne 30. maja. Okrajni fizikulturni nastop bo imel manifestativno propagandni značaj s ciljem zajeti najširše množice, na drugi strani pa tekmovalni v raznih panogah. Fizikulturniki hočejo dokazati, da nade, katere polaga vrhovno vodstvo na revirje, hočejo izvršiti. Želja vseh pa je, da bi morda naj forumi in množične organizacije pokazali več razumevanja in pomoči pri razvoju fizikulture dela.

NOGOMET SFD Rudar i FD Krim Ljubljana

Spomladansko prvenstvo se je pričelo. Predstavniki revirjev Rudar so se pomerili v prvenstveni tekmi I. slovenske lige proti FD Krim iz Ljubljane. Dočim je v jesenskem delu prvenstva v Ljubljani proti Krimu zmagal Rudar z 1 : 0, je nedeljska tekma 28. marca bila neodločena 2 : 2.

Lepo spomladansko vreme je privabilo na stadion SFD Rudarja preko 1500 gledalcev, ki pa niso bili zadovoljni z igro Rudarja. Rudar je nastopil v močno okrnjeni postavi zaradi odhoda igralcev k vojakom. Vendar pa to ne bi smelo vplivati na potek igre. V samem pričetku igre je Rudar igral samo z 8 igralci, kar pa je bila posledica nesporazuma. Tekma je bila napovedana za pol četrto uro, pričela pa se je že pred tretjo. Marsikdo je zamudil na ta način. Rudar je nastopil v postavi: Renko, Zaubi, Butkovec,

Pola, Vodišek, Kos, Gačnik, Blatnik, Krasnik, Princ, Končičija. Igra je bila enakovredna, rezultat ustreza poteku igre. Sodnik Presinger iz Celja je sodil prav dobro ter si takega sodnika še želimo v Trbovlje.

Trboveljska publika je pokazala, da zna biti disciplinirana, ne gre za zmago, marveč za pravico in resnico.

Igra, ki jo je pokazal Rudar, je lepa in kombinatorna, vendar bo moral Rudar stil igre spremeniti v toliko, da vse nepotrebne kombinacije pred golom opusti in strelja na gol iz vsake pozicije.

Z odpravo teh napak je upati v uspeh moštva, katerega igralci se v resnici trudijo za uspeh društva.

Garnizon Ljubljana : SFD Rudar Trbovlje

V drugi tekmi slovenske lige se je zastopnik črnih revirjev pomeril z garnizijo iz Ljubljane. Zmagalo je moštvo garnizije z rezultatom 3:1 (1:1). V prvih pričetkih je bila igra popolnoma enakovredna. Šelo v drugem polčasu je prišla do izraza boljša kondicija garnizije.

Rudar, ki je nastopil v postavi: Oraž, Sore, Zaubi, Blatnik, Vodišek, Princ, Gačnik, Butkovec, Krasnik, Kos, Končičija, je igral prav dobro. Novi vratar Oraž je pokazal dober stil, potrebno rutino pa si bo še pridobil, ko bo odigral več tekem. Kljub porazu je moštvo Rudarja zapustilo dober vtis. Obe moštvi sta igrali lepo igro in disciplinirano. Sodnik Vesnaver ni imel ravno dobrega pregleda. Naredil je več napak, katere bi lahko vplivale na potek igre.

V nedeljo 11. aprila igra moštvo Rudarja tretjo tekmo proti Kladivarju v Celju.

V Hraščniku so je odigrala prvenstvena nogometna tekma med SFD Proletarcom iz Zagorja in FD Hraščnik z rezultatom 1 : 0 za SFD Proletarec.

O trboveljskem kinematografu

Med mnogimi podjetji, ki jih upravlja MLO Trbovlje je tudi kinematograf. To podjetje nima samo finančni, temveč tudi kulturno-vzgojni pomen. Medtem ko se je precej časa po vojni predvajalo filme, ki mnogokrat niso ustrezali današnjim časom in so se predvajali samo zaradi tega, ker je bilo pomanjkanje filmov, je ta nedostatek polagoma izginil ter prešlo na prodvajanje kvalitetnih filmov. Spriče še vedno nezadostnega števila filmov je direkcija za razdeljevanje filmov v Ljubljani polagala pozornost na naš industrijski center ter gledala na to, da je sedaj z enim, potem zopet z drugim filmom zadovoljila vse obiskovalce.

Iz tabelarničnega pregleda delovanja kinematografa, ki je na vpogled vsem obiskovalcem na steničastu v kinočakalnici, je točno razvidno, kateri filmi so bili po vrstnem redu predvajani v minulem letu in koliko obiskovalcev je gledalo posamezne filme.

Vseh filmov se je predvajalo:

jugoslovanskih	2 (3%)
sovjetskih	45 (64%)
francoskih	18 (26%)
čeških	5 (7%)

Vseh obiskovalcev je bilo 139.029, ki se delijo na sledeče filme:

jugoslovanske	4.458
sovjetske	88.510
francoske	36.762
češke	9.299

Povprečno je gledalo:

	gledalcev
jugoslovanski film	2229
sovjetski film	1968
francoski film	2042
češki film	1860

Vse te številke so znatno višje napram onim v letu 1946.

Uprava kinematografa bo tudi v tekočem letu stremela za tem, dobiti čim najboljši program ter s tem število obiskovalcev ne samo obdržati na dosedanji višini, temveč ga še znatno

povečati. Zato je potrebno potrebno, da so obiskovalci v stalnem kontaktu s kinoupravo, t. j. da so ji na razpolago z različni nasveti, istočasno pa je dobrodošla tudi vsaka stvarna kritika in želje obiskovalcev. Ta prilika se je nudila vsem v času predvajanja filma »Teden slovenskega filma«, ko so se razdeljevale vprašalne pole. Zal mnogo obiskovalcev ni hotelo pravilno razumeti te akcije in zato odziv ni bil takšen, kot si ga je uprava želela.

Kinematograf obratuje tedensko 3 dni. Želja mnogih obiskovalcev je, da bi se tedensko predvajala dva programa. Trenutno je to še nemogoče oziroma je največja težava v tem, ker je na razpolago samo ena dvorana, katera pa mora služiti tudi vsem ostalim organizacijam in društvom, posebno sindikalnemu gledališču, kar je tudi velikega pomena.

VAŽNO OPOZORILO!

Ministrstvo za finance FLRJ (Urad za zaščito jugoslovanskega premoženja v inozemstvu) poziva vse tiste jugoslovanske državljane, ki imajo vložne knjižice ali vložne karte (Einlagekarte) avstrijskih bank in hranilnic, na katere so vlagali denar med vojno in tudi po 8. maju 1945, da pošljejo te svoje vložne knjižice in karte Uradu za zaščito jugoslovanskega premoženja v inozemstvu v Beograd, najkasneje do 18. aprila 1946. Po razglasu Poštne hranilnice na Dunaju je treba predložiti vložne knjižice avstrijskim kreditnim ustanovam do dne 30. IV. 1948 zaradi zapisovanja obračuna, izvršenega na podlagi zakona o zaščiti valute.

Poudarjamo, da ta oglas velja tudi za vse lastnike hranilnih knjižic Poštne hranilnice na Dunaju, ki so sicer že vložili svoje prijave, niso nam pa priložili hranilnih knjižic, kar morajo nemudoma nadknažno!

Narodna banka, podružnica Trbovlje.